

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ: Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Μελέτη των επιπτώσεων COVID-19 στην κερδοφορία και στις
πωλήσεις των Σούπερ Μάρκετ.**

Γκαρτζονίκας Φώτιος

ΑΜ:17832

Επιβλέπων Καθηγητής: Κόλιας Γεώργιος

Πρέβεζα, Ιανουάριος 2022

The impact of COVID-19 on profitability and revenues of Greek super market sector.

Εγκρίθηκε από τριμελή εξεταστική επιτροπή

Πρέβεζα, Ιανουάριος 2022

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Επιβλέπων καθηγητής

Κόλιας Γεώργιος

Επίκουρος Καθηγητής

2. Μέλος επιτροπής

Κυπριωτέλης Ευστάτιος

Λέκτορας

3. Μέλος επιτροπής

Τριάρχη Ειρήνη

Λέκτορας

© Γκαρτζονίκας Φώτιος 2022.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δήλωση μη λογοκλοπής

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ότι η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία είναι εξ ολοκλήρου αποτέλεσμα δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.

Γκαρτζονίκας Φώτιος

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους ήταν δίπλα μου αυτά τα χρόνια, οικογένεια, καθηγητές, φίλους.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι μέσα από την χρήση αριθμοδεικτών να αναλύσουμε πως επηρεάστηκε ο κλάδος των super market από την πανδημία του Covid-19. Πραγματοποιήθηκε ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων τεσσάρων super market που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, των Μασούτης, MyMarket, Γαλαξίας, Σκλαβενίτης, για τρία έτη 2018-2019-2020 και με τη βοήθεια του Microsoft Excel έγινε ο υπολογισμός των αριθμοδεικτών. Στο 1^ο κεφάλαιο εξηγούνται αναλυτικά οι οικονομικές καταστάσεις και στο 2^ο δίνονται πληροφορίες για τα Super Market της μελέτης, έπειτα στο 3^ο κεφάλαιο σχολιάζονται οι αριθμοδείκτες ρευστότητας και δραστηριότητας στο 4^ο κεφάλαιο γίνεται το ίδιο με τους αριθμοδείκτες αποδοτικότητας και στο τέλος εξάγονται τα συμπεράσματα της μελέτης.

Λέξεις-κλειδιά: Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, Αριθμοδείκτες, Super Market, Πανδημία, Πωλήσεις, Κερδοφορία

ABSTRACT

The purpose of this paper is to analyze, through the use of financial ratios, how the super market sector was affected by the Covid-19 pandemic. The financial statements of four super markets of Masoutis, MyMarket, Galaxias, Sklavenitis, for three years 2018-2019-2020 were analyzed via Microsoft Excel spreadsheet and then the calculation of the financial ratios was prepared. In chapter 1 the financial statements are studied in detail and in chapter 2 information is given about the super markets of the study, then in chapter 3 the liquidity and activity ratios are commented, in chapter 4 the same is done with the profitability ratios and finally the conclusions of the study are drawn.

Keywords: Financial Analysis, Financial ratios, Super Market, Pandemic, Sales, Profitability, Ratios.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	5
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	6
ABSTRACT.....	6
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1. Οικονομικές Καταστάσεις.....	11
1.1 Ο Ισολογισμός.....	11
1.2 Κατάσταση αποτελεσμάτων Χρήσης, προσάρτημα, μεταβολή κεφαλαίων, ταμειακές ροές	11
1.3 Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.....	13
1.3.1 Είδη Αναλυτών και Είδη Ανάλυσης	13
1.3.2 Μέθοδοι Ανάλυσης Χρηματοοικονομικών καταστάσεων	14
2. Εμπειρική Έρευνα- Ο κλάδος των super market.....	16
3.1.1 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας Μασούτης.....	20
3.1.2 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας My Market.....	21
3.1.3 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας Γαλαξίας.....	21
3.1.4 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας Σκλαβενίτης.....	22
3.1.5 Μέσος Όρος Ρευστότητας.....	22
3.2 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων	23
3.2.1 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων Μασούτης	24
3.2.2 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων My Market	24
3.2.3 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων Γαλαξίας	25
3.2.4 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων Σκλαβενίτης	25
3.2.5 Μέσος Όρος Περιόδου Πώλησης Αποθεμάτων	26
3.3 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων	27
3.3.1 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων Μασούτης.....	27

3.3.2 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων MyMarket	27
3.3.3 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων Γαλαξίας	28
3.3.4 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων Σκλαβενίτης	28
3.3.5 Μέσος Όρος Εξόφλησης Πληρωτέων	29
3.4 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων	30
3.4.1 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων Μασούτης	30
3.4.2 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων MyMarket	30
3.4.3 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων Γαλαξίας	31
3.4.4 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων Σκλαβενίτης	31
3.4.5 Μέσος Όρος Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Παγίων	32
4. Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας	32
4.1 Μικτό Περιθώριο Κέρδους	33
4.1.1 Μικτό Περιθώριο Κέρδους Μασούτης	33
4.1.2 Μικτό Περιθώριο Κέρδους MyMarket	34
4.1.3 Μικτό Περιθώριο Κέρδους Γαλαξίας	34
4.1.4 Μικτό Περιθώριο Κέρδους Σκλαβενίτης	35
4.1.5 Μέσος Όρος Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	35
4.2 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους.....	36
4.2.1 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους Μασούτης.....	36
4.2.2 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους MyMarket.....	37
4.2.3 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους Γαλαξίας.....	37
4.2.4 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους Σκλαβενίτης	38
4.2.5 Μέσος Όρος Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	38
4.3 Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων ROE.....	39
4.3.1 Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων Μασούτης.....	39
4.3.2 Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων MyMarket.....	40
4.3.3 Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων Γαλαξίας.....	40
4.3.4 Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων Σκλαβενίτης.....	41

4.3.5 Μέσος Όρος Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων	41
5. Συμπεράσματα	42
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	45
Α. Ελληνική	45
Β. Ιστοσελίδες	46
Παράρτημα.....	i

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πανδημία του covid-19 ξεκίνησε στην πόλη Ουχάν της Κίνας, μία πόλη 11 εκατομμυρίων κατοίκων τον Δεκέμβριο του 2019. Μέσω των ταξιδιωτών η νόσος μεταφέρθηκε αρκετά γρήγορα και στον υπόλοιπο κόσμο, μία από τις πρώτες Ευρωπαϊκές χώρες που πλήχθηκαν ήταν η Ιταλία. Η διασπορά του ιού ήταν εξαιρετικά γρήγορη τον Μάρτιο του 2020 υπήρχαν 100.000 κρούσματα παγκοσμίως και ένα μήνα μετά τον Απρίλιο τα κρούσματα έφτασαν το 1.000.000, επίσης τον Μάρτιο οι Ευρωπαϊκές κυβερνήσεις επέβαλλαν μέτρα κατά της διασποράς του ιού, στις 11 Μαρτίου 2020 ο ΠΟΥ κήρυξε την COVID-19 παγκόσμια πανδημία. Τα μέτρα επιβλήθηκαν αρκετά γρήγορα και τα κράτη μέλη της Ε.Ε. συνεργάστηκαν για να προστατεύσουν την ανθρώπινη ζωή, εστίαζαν στον περιορισμό της εξάπλωσης του ιού, στην εξασφάλιση παροχής ιατρικού εξοπλισμού, στην χρηματοδότηση ερευνών για θεραπεία και εμβόλιο και τέλος στην στήριξη της οικονομίας και των επιχειρήσεων. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Ε.Κ.Τ) η οικονομική δραστηριότητα συρρικνώθηκε το Α εξάμηνο του 2020 ενώ το Β εξάμηνο ανέκαμψε κυρίως λόγω του εμβολίου που έγινε διαθέσιμο, επίσης η ιδιωτική κατανάλωση στη ζώνη του ευρώ μειώθηκε κατά 8,0% το 2020, καταγράφοντας ιδιαίτερα έντονη υποχώρηση το πρώτο εξάμηνο του 2020, κυρίως λόγω των περιοριστικών μέτρων (lockdown).

Στην χώρα μας το πρώτο κρούσμα παρουσιάστηκε στις 26 Φεβρουαρίου του 2020. Στις 23 Μαρτίου του 2020 τέθηκαν σε εφαρμογή τα μέτρα τα οποία αποσκοπούσαν στον περιορισμό των μετακινήσεων και στον περιορισμό της διασποράς του ιού, ενδεικτικά κάποια απ' αυτά ήταν το κλείσιμο της εστίασης, η απαγόρευση των μετακινήσεων, το κλείσιμο των πανεπιστημίων και των σχολείων της χώρας. Τα super market στην χώρα ήταν από τις λίγες επιχειρήσεις που λειτουργούσαν κανονικά και με διευρυμένο ωράριο, δίχως να επηρεαστούν από τα μέτρα, ώστε να εξυπηρετούνται οι πολίτες. Κατά την διάρκεια του πρώτου lockdown επικράτησε ένα κύμα πανικού, που είχε ως αποτέλεσμα οι πολίτες να κάνουν μεγάλες αγορές κυρίως σε είδη πρώτης ανάγκης. Στην παρούσα εργασία θα μελετηθούν οι οικονομικές καταστάσεις των μεγάλων Super market για την χρήση 2018-2019-2020 και με την χρήση αριθμοδεικτών θα ερμηνευθεί το πως επηρεάστηκαν οι πωλήσεις και η κερδοφορία τους.

1. Οικονομικές Καταστάσεις

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των μεγάλων οντοτήτων του άρθρου 2 του νόμου 4308/2014 περιλαμβάνουν: Τον Ισολογισμό ή Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης (Πίνακας). Την Κατάσταση Αποτελεσμάτων (Πίνακας). Την Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης (Πίνακας). Την Κατάσταση Χρηματοροών (Πίνακας). Το Προσάρτημα (Σημειώσεις). Ως μεγάλες οντότητες ορίζονται αυτές που κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους υπερβαίνουν τα όρια δύο τουλάχιστον από τα ακόλουθα τρία κριτήρια: σύνολο ενεργητικού 20.000.000 ευρώ, καθαρό ύψος κύκλου εργασιών: 40.000.000 ευρώ, μέσος όρος απασχολούμενων κατά τη διάρκεια της περιόδου: 250 άτομα. (<https://www.lawspot.gr/nomikes-pliروفories/nomothesia/nomos-4308-2014>)

1.1 Ο Ισολογισμός

Ο ισολογισμός είναι η εικόνα της επιχείρησης μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Αποτελείται από το ενεργητικό στο οποίο εμφανίζονται τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, το ενεργητικό χωρίζεται στο κυκλοφορούν και στο πάγιο. Στο κυκλοφορούν ενεργητικό εντάσσεται κάθε στοιχείο που προορίζεται να ρευστοποιηθεί, να πωληθεί ή να αναλωθεί μέσα στο σύνηθες λειτουργικό κύκλωμα της επιχείρησης (αποθέματα, απαιτήσεις, χρεόγραφα, επιταγές, μετρητά, καταθέσεις όψεως). Στο πάγιο ενεργητικό εντάσσονται τα πάγια της επιχείρησης (κτίρια, οικόπεδα, μηχανήματα). Πέραν του ενεργητικού υπάρχει και το παθητικό, παθητικό στον ισολογισμό μιας εταιρίας είναι η αποτύπωση των αποθεματικών μεγεθών των υποχρεώσεων της έναντι των μετόχων και των δανειστών της. Αποτελεί το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων και των υποχρεώσεων μιας επιχείρησης.

1.2 Κατάσταση αποτελεσμάτων Χρήσης, προσάρτημα, μεταβολή κεφαλαίων, ταμειακές ροές

Η Κ.Α.Χ. μας δείχνει αν η επιχείρηση είχε κέρδος ή ζημία. Τα βασικά συστατικά της είναι τα έσοδα τα έξοδα και τα καθαρά κέρδη, Από τα έσοδα αφαιρούμε τα έξοδα και σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος σημαίνει ότι η επιχείρηση παρουσίασε κέρδος, σε περίπτωση αρνητικού αποτελέσματος η επιχείρηση παρουσίασε ζημία. Η κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων παρουσιάζει τις αλλαγές στα ίδια κεφάλαια. Τέλος η κατάσταση ταμειακών ροών μας δείχνει τις εισροές και τις εκροές μετρητών είναι μία

σημαντική κατάσταση καθώς βοηθά να καταλάβουμε την ποιότητα των αποτελεσμάτων (κέρδη, ζημιές). Στο προσάρτημα δίνονται έξτρα επεξηγηματικές πληροφορίες πάνω στις οικονομικές καταστάσεις, για παράδειγμα ποια μέθοδος εφαρμόστηκε για την αποτίμηση των αποθεμάτων.

1.3 Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων μπορεί να χαρακτηριστεί ως μια διαδικασία προσδιορισμού των δυνατών και αδυνάτων σημείων της επιχείρησης μέσω της εξέτασης σχέσεων των στοιχείων του ισολογισμού, των αποτελεσμάτων χρήσης και άλλων λογιστικών πηγών πληροφόρησης. Η τεκμηριωμένη ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μπορεί να παρέχει σημαντική πληροφόρηση στους ενδιαφερόμενους σχετικά με τη συνολική αξία της επιχείρησης, την αξία των επιμέρους περιουσιακών της μεγεθών και το ύψος των υποχρεώσεών της. Συνεπώς, η χρηματοοικονομική ανάλυση μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέσο:

- Επιλογής αξιογράφων και άλλων επενδύσεων
- Πρόβλεψης της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης
- Αξιολόγησης της διοίκησης από τους μετόχους
- Διάγνωσης διαχειριστικών, λειτουργικών ή άλλων προβλημάτων

(Γεωργόπουλος, 2014)

1.3.1 Είδη Αναλυτών και Είδη Ανάλυσης

Η ανάλυση σύμφωνα διακρίνεται σε:

- 1) Εσωτερική Ανάλυση :Η εσωτερική ανάλυση γίνεται κυρίως από τα όργανα της διοίκησης ή από τους ελεγκτές. Απαιτεί ο αναλυτής να έχει στην διάθεση του όλα τα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Πραγματοποιείται από εσωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη και καθώς υπάρχει πλήρης πρόσβαση στην πληροφορία είναι ακριβής και πιο ολοκληρωμένη
- 2) Εξωτερική Ανάλυση: Όταν ο αναλυτής έχει στην διάθεση του μόνο τα δημοσιοποιημένα οικονομικά στοιχεία όπως τον Ισολογισμό, την ΚΑΧ, Έκθεση του διοικητικού συμβουλίου, Έκθεση του Ελεγκτή. Πραγματοποιείται από τα εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη της επιχείρησης όπως για παράδειγμα τράπεζες, προμηθευτές, δημόσιο. Καθώς τα στοιχεία που παρέχονται είναι σαφώς λιγότερα δεν είναι το ίδιο ακριβής με την εσωτερική ανάλυση.
- 3) Διαχρονική Ανάλυση: Συγκρίνονται δύο οι περισσότεροι διαδοχικοί ισολογισμοί. Είναι πολύ σημαντική γιατί μας βοηθά να καταλάβουμε τις αλλαγές των

οικονομικών μεγεθών από χρόνο σε χρόνο. Θα πρέπει βέβαια να τηρούνται από την επιχείρηση κάθε έτος οι ίδιες λογιστικές αρχές ώστε η ανάλυση αυτή να είναι έγκυρη

- 4) Διεπιχειρησιακή Ανάλυση: Συγκρίνονται στοιχεία επιχειρήσεων που λειτουργούν στον ίδιο κλάδο. Επίσης γίνεται σύγκριση της επιχείρησης που μελετάμε με τον Leader (ηγέτη) του κλάδου. Δηλαδή η σύγκριση γίνεται είτε με τον μέσο όρο του κλάδου είτε με τον ηγέτη αυτού.

(Γεωργόπουλος, 2014)

1.3.2 Μέθοδοι Ανάλυσης Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι καταστάσεις από μόνες τους δεν μπορούν να παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες παρέχουν απλά την πρώτη ύλη, για να παραχθούν πρέπει να χρησιμοποιηθούν μέθοδοι ανάλυσης που θα δώσουν πληροφορίες για την λήψη οικονομικών αποφάσεων. Υπάρχουν διάφορες τεχνικές που μπορούν να βοηθήσουν τον εξωτερικό αναλυτή να βγάλει τα συμπεράσματά του για την επιχείρηση την οποία μελετά. Παρακάτω παρουσιάζονται αυτές οι τεχνικές.

- ❖ Κάθετη Ανάλυση κοινού μεγέθους: Σε αυτόν τον τύπο ανάλυσης ένα συγκεκριμένο μέγεθος μίας οικονομικής κατάστασης χρησιμοποιείται ως βάση (για το ενεργητικό ή το παθητικό το σύνολο του, για τα αποτελέσματα οι πωλήσεις) και παριστάνεται με 100% και τα υπόλοιπα μεγέθη της αντίστοιχης καταστάσεις υπολογίζονται ως ποσοστά το μεγέθους αυτού, για παράδειγμα τα πάγια ως ποσοστό του ενεργητικού, τα δάνεια ως ποσοστό του παθητικού. Οι καταστάσεις που παρουσιάζουν τα στοιχεία τους ονομάζονται κοινού μεγέθους γιατί τα ποσοστά υπολογίζονται σε κοινή βάση.

Πλεονεκτήματα: Κάνει τις διαχρονικές συγκρίσεις αρκετά ευκολότερες γιατί αντιμετωπίζουμε ποσοστά και όχι αριθμούς. Επιπλέον βοηθά τον αναλυτή να καταλάβει που δίνει βαρύτητα η επιχείρηση.

- ❖ Οριζόντια Ανάλυση: Στην οριζόντια ανάλυση υπολογίζεται ο ρυθμός μεταβολής(σε ποσοστό) ενός μεγέθους σε βάθος χρόνου. Μπορεί να γίνει με σταθερό έτος βάσης είτε με κινητό.

Πλεονεκτήματα: Επιτρέπει στον αναλυτή να κάνει προβλέψεις για το μέλλον. Βοηθά επίσης στις διαχρονικές συγκρίσεις.

- ❖ Ανάλυση με την χρήση αριθμοδεικτών: Ο αριθμοδείκτης είναι μία διαίρεση μεταξύ δύο η και περισσότερων λογιστικών μεγεθών, έχει ως σκοπό να προσδιορίσει την θέση της εταιρίας αλλά και την αποδοτικότητα της. Τα λογιστικά μεγέθη λαμβάνονται από τις οικονομικές καταστάσεις της εκάστοτε επιχείρησης. Υπάρχουν κατηγορίες αριθμοδεικτών οι οποίες είναι οι εξής:

1)Αριθμοδείκτες Ρευστότητας. Μας δείχνουν κατά πόσο η επιχείρηση μπορεί να ανταπεξέλθει στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο δείκτης γενικής ρευστότητας.

2)Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας. Μετράτε η αποτελεσματικότητα της επιχείρησης στη χρησιμοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων. Κατά πόσο δηλαδή χρησιμοποιεί τα περιουσιακά της στοιχεία η όχι. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων

3)Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας. «Μας δείχνουν την αποδοτικότητα της επιχείρησης, την δυναμικότητα των κερδών της και την ικανότητα της διοίκησης στη διαχείριση των παραγωγικών της πόρων» (Γεωργόπουλος, 2014). Οι αριθμοδείκτες αυτοί είναι αρκετά σημαντικοί καθώς μετρούν την επιτυχία ή και την αποτυχία της επιχείρησης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο δείκτης αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων

4)Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας: Μας φανερώνουν κατά πόσο η επιχείρηση μπορεί να ανταπεξέλθει στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Χαρακτηριστικό παράδειγμα Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς ξένα κεφάλαια.

5) Αριθμοδείκτες επενδύσεων. Αρκετά σημαντικοί δείκτες για τους επενδυτές, συσχετίζουν τον αριθμό των μετοχών μιας επιχείρησης και τη χρηματιστηριακή

τους τιμή με τα κέρδη, τα μερίσματα και τα άλλα περιουσιακά στοιχεία της. Χαρακτηριστικό παράδειγμα Price to earnings ratio.

2. Εμπειρική Έρευνα- Ο κλάδος των super market

Η αξία μιας επιχείρησης θεωρείται συνάρτηση της κερδοφορίας της και του ρυθμού ανάπτυξής της (Freeman et al. ,1982; Ohlson, 1990). Η επικέντρωση σε αυτούς τους στόχους και στους παράγοντες που επηρεάζουν την ικανότητα των επιχειρήσεων να επιτύχουν τους οικονομικούς τους στόχους μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο πλαίσιο για την αξιολόγηση μιας βέλτιστης στρατηγικής. Οι διάφορες στρατηγικές, ωστόσο, για την επίτευξη των στόχων κερδοφορίας καθορίζονται από το επιχειρηματικό περιβάλλον όπου λειτουργεί η επιχείρηση. Συνάγεται το συμπέρασμα (π.χ. Selling and Stickney, 1989) ότι τα μικροοικονομικά χαρακτηριστικά οδηγούν τις επιχειρήσεις να επιλέξουν διαφορετικούς τρόπους για την επίτευξη των στόχων κερδοφορίας και ανάπτυξης. Επιπλέον, εμπειρικές μελέτες (π.χ. Gombola και Ketz, 1983) δείχνουν ότι υπάρχουν διαφορές μεταξύ των μεταποιητικών επιχειρήσεων σε σχέση με τις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου, σε πολλούς χρηματοοικονομικούς και λογιστικούς δείκτες. Ο τομέας του λιανικού εμπορίου θεωρείται ότι είναι έντασης κεφαλαίου κίνησης - σε αντίθεση, για παράδειγμα, με τον μεταποιητικό τομέα που είναι έντασης πάγιων στοιχείων - οπότε ο μικρός δείκτης σταθερού προς μεταβλητό κόστος δημιουργεί χαμηλότερη μεταβλητότητα στα κέρδη καθώς αυξάνονται οι πωλήσεις και, ως εκ τούτου, χαμηλότερη μεταβλητότητα στους δείκτες κερδοφορίας. Επομένως, η συμπεριφορά των κερδών είναι λιγότερο ευμετάβλητη στον τομέα του λιανικού εμπορίου, δεδομένου ότι η λειτουργική μόχλευση είναι χαμηλότερη από εκείνη στον μεταποιητικό τομέα. Ωστόσο, αν και η κερδοφορία των επιχειρήσεων λιανικής μπορεί να είναι λιγότερο ευμετάβλητη, αυτές οι επιχειρήσεις ακολουθούν διαφορετικές προσεγγίσεις για την επίτευξη παρόμοιας απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων. Μια αποτελεσματική εταιρεία λιανικής προσπαθεί να βελτιστοποιήσει όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων. Προηγούμενες έρευνες δείχνουν ότι η ανάλυση της απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων στα συστατικά στοιχεία της, π.χ. το καθαρό περιθώριο κέρδους, ο κύκλος εργασιών, η κυκλοφοριακή ταχύτητα του ενεργητικού, καθώς και η εξέταση των προσδιοριστικών παραγόντων,

μπορεί να βοηθήσει στην αξιολόγηση της στρατηγικής των επιχειρήσεων λιανικής.

Αυτή η συζήτηση σχετικά με τους στόχους που κατευθύνουν την ανάπτυξη της στρατηγικής των επιχειρήσεων μας οδηγεί να εξετάσουμε τη συμπεριφορά και τις σχέσεις μεταξύ διαφόρων λογιστικών δεικτών. Ωστόσο, αρκετές μελέτες διερευνούν τις παραπάνω σχέσεις και λαμβάνοντας υπόψη περαιτέρω και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των υποκλάδων του κλάδου της λιανικής.

Σύμφωνα με τους Jia et al. (2019), κατά τη διάρκεια της τελευταίας χρηματοπιστωτικής κρίσης, οι επιχειρήσεις και οι εταίροι τους στην αλυσίδα εφοδιασμού έχουν περιορισμένες ταμειακές ροές και δυσκολεύονται να λάβουν χρηματοδότηση από τις τράπεζες. Για την αντιμετώπιση αυτής της δυσμενής κατάστασης, οι παράγοντες της εφοδιαστικής αλυσίδας προσπαθούν να ελαχιστοποιήσουν τις απαιτήσεις κεφαλαίου κίνησης, να μειώσουν τις δαπάνες για τόκους και να μειώσουν τους δείκτες χρέους τους μέσω χρηματοδοτικών μηχανισμών για τη χρηματοδότηση του χαρτοφυλακίου των εισπρακτέων λογαριασμών των επιχειρήσεων. Ως αποτέλεσμα, οι πρακτικές χρηματοδότησης της εφοδιαστικής αλυσίδας έρχονται στο προσκήνιο και επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να αξιοποιήσουν τη συμμετοχή στην αλυσίδα εφοδιασμού για τη βελτιστοποίηση του κεφαλαίου κίνησης (Caniato et al. 2016). Ως εκ τούτου, αυτές οι ενέργειες προκαλούν διακυμάνσεις και αλληλεπίδραση μεταξύ των επιπέδων των συνιστωσών του κεφαλαίου κίνησης κατά τη διάρκεια του ταμειακού τους κύκλου.

Στην παρούσα εργασία θα μελετηθούν 4 σούπερ μαρκετ, τα Μασούτης, My Market, Γαλαξίας και Σκλαβενίτης.

ΜΑΣΟΥΤΗΣ

Το σούπερ μαρκετ Μασούτης άνοιξε το πρώτο του κατάστημα το 1976 στην οδό Κ. Κρυστάλλη, στην Θεσσαλονίκη στην πλατεία Αντιγονιδών. Το δεύτερο κατάστημα άνοιξε επίσης στην πόλη της Θεσσαλονίκης το 1978. Το 1980 γίνεται η εξαγορά του πρώην σούπερ μάρκετ Μέγας Αλέξανδρος στην οδό Ολυμπιάδος 113 με Ιουλιανού και δημιουργείται το τρίτο κατάστημα Μασούτης στην πόλη της Θεσσαλονίκης. Το 1986 μετά από 10 χρόνια λειτουργίας η εταιρία απαριθμούσε 10 καταστήματα στην Θεσσαλονίκη. Επίσης το 1986 δημιούργησε το πρώτο Grand κατάστημά του στην Θέρμη. Το κατάστημα αυτό έφερε μια νέα νοοτροπία στις αγορές, αφού είναι το πρώτο μεγάλο εκτός πόλης κατάστημα, με χώρο στάθμευσης, μεγάλη ποικιλία ειδών και πολύ οικονομικές τιμές. Το 1999 μετά από ανοίγματα καταστημάτων στην Βόρεια Ελλάδα προστέθηκαν στο δυναμικό

της εταιρίας άλλα 53 καταστήματα κατόπιν εξαγοράς δύο μεγάλων αλυσίδων σούπερ μάρκετ: «Δύο Άλφα» και «Αφοί Μπίσκα». Το 2010 η εταιρία έφτασε συνολικά στα 193 καταστήματα λιανικής και 17 καταστήματα χονδρικής. Το 2020 η εταιρία Συνολικά διαθέτει 296 Super Market, 15 Grand Μασούτης, 1 πράσινο κατάστημα, 21 Cash & Carry (χονδρικής) και λειτουργούν 3 πρατήρια βενζίνης σε Grand Μασούτης.(Πληροφορίες από την επίσημη ιστοσελίδα του σούπερ μαρκετ).

MY MARKET

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1976 με την επωνυμία METRO Ανώνυμη Εμπορική και Βιομηχανική Εταιρεία Ειδών Διατροφής και Οικιακής Χρήσεως και το διακριτικό τίτλο METRO και προήλθε από το συνεταιρισμό οκτώ παντοπωλών. Η εταιρεία METRO ήταν ανέκαθεν και παραμένει αμιγώς Ελληνικών συμφερόντων. Το πρώτο μεγάλο κατάστημα λιανικής πώλησης της εταιρείας άνοιξε στον Κορυδαλλό το Μάρτιο του 1977. Το 2004, τα καταστήματα λιανικής (supermarket) της εταιρείας επαναλανσαρίστηκαν με την ονομασία My Market και διαχωρίστηκαν έτσι και τυπικά από τα Cash & Carry. Η εταιρεία διαθέτει τρία Κέντρα Διανομής, στα Οινόφυτα Βοιωτίας, στη Μάνδρα Αττικής και στη Γέφυρα Θεσσαλονίκης. Το δίκτυο καταστημάτων My Market αριθμούσε έως το τέλος του 2015, 66 καταστήματα λιανικής, με χώρους πώλησης 1.000 – 1.200 τ.μ. τα οποία βρίσκονταν σε κεντρικούς εμπορικούς δρόμους κυρίως στην Αττική και τη Νότια Ελλάδα. Το Φεβρουάριο του 2016 η METRO αποκτά την αλυσίδα Βερόπουλος με αποτέλεσμα να διαθέτει 225 καταστήματα λιανικής. Σήμερα διαθέτει 231 καταστήματα σε όλη την Ελλάδα. (Πληροφορίες από την επίσημη ιστοσελίδα του σούπερ μαρκετ)

ΓΑΛΛΕΙΑΣ

Η εταιρία ξεκίνησε το 1971 από ένα μικρό κατάστημα με απορρυπαντικά και καλλυντικά 60τ.μ. στα κάτω πατήσια. Η εταιρεία ονομάστηκε ΠΕΝΤΕ Ε.Π.Ε και αποτελούταν από 5 μετόχους. Το 1973 ιδρύεται και λειτουργεί το πρώτο Σούπερ Μάρκετ στην οδό Αλκαμένους 120 που εκτός από απορρυπαντικά και καλλυντικά, είχε και τρόφιμα. Το 1982 η εταιρεία από Ε.Π.Ε γίνεται Α.Ε. Το 1988 κάνουν την εμφάνισή τους τα πρώτα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας (private label) της εταιρείας ΓΑΛΛΕΙΑΣ στα ράφια των καταστημάτων της αλυσίδας. Στα τέλη του 2020, η ΠΕΝΤΕ Α.Ε.-ΓΑΛΛΕΙΑΣ προχώρησε στην εξαγορά των 6 καταστημάτων της Βορειοελλαδίτικης αλυσίδας Σούπερ Μάρκετ OLLA, διευρύνοντας έτσι το δίκτυο καταστημάτων της και ισχυροποιώντας την

παρουσία της στην Βόρεια Ελλάδα. Το 2021 ο Γαλαξίας απαριθμεί 165 καταστήματα σε ολόκληρη την χώρα τα περισσότερα απ' αυτά ιδιόκτητα. *(Πληροφορίες από την επίσημη ιστοσελίδα του σούπερ μαρκετ)*

ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ

Η επιχείρηση ξεκινάει να λειτουργεί το 1954 στα Πετράλωνα και είχε ως δραστηριότητα τη χονδρική πώληση τροφίμων σε παντοπωλεία, τη συσκευασία και τη διάθεση μπαχαρικών σε καρτέλες. Το 1971, το Κατάστημα λιανικής μετατρέπεται σε Super Market, ένα από τα πρώτα στη χώρα, με εκθεσιακούς χώρους 1.640 τ.μ. Στον πρώτο όροφο διέθετε είδη ρουχισμού, λευκά είδη, είδη σπιτιού, ηλεκτρικές συσκευές και παιχνίδια, γεγονός που αποτελούσε καινοτομία για την εποχή. Το 1998 δημιουργείται το πρώτο Hypermarket, στη Νέα Χαλκηδόνα (Λεωφόρος Αχαρνών 467), με εκθεσιακούς χώρους 9.500 τ.μ., το οποίο διέθετε Εργαστήριο Αρτοποιίας, Ζαχαροπλαστικής και Παγωτού, Εστιατόριο, Αίθριο και Παιδότοπο. Το 2007 η επιχείρηση πραγματοποίησε την εξαγορά 18 Καταστημάτων της αλυσίδας ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, τα περισσότερα από τα οποία βρίσκονται στα νότια προάστια της Αττικής. Την 1η Μαρτίου του 2017, μετά από πολύμηνες διαπραγματεύσεις και την υπογραφή συμφωνίας για την εξυγίανση του Ομίλου Μαρινόπουλος, προστίθενται στο Δίκτυο της Επιχείρησης τα 400 Καταστήματα του Ομίλου. Το 2020, η Επιχείρηση εισέρχεται στον χώρο του ηλεκτρονικού εμπορίου με τη δημιουργία του Ηλεκτρονικού Καταστήματος. Σήμερα διαθέτει 430 Καταστήματα και 6 Κέντρα Διανομής στην Ελλάδα, εξυπηρετεί κατά μέσο όρο 470.000 Πελάτες καθημερινά, απασχολεί 29.060 Εργαζομένους και συνεργάζεται με περισσότερους από 3.000 Προμηθευτές από την Ελλάδα και το εξωτερικό. *. (Πληροφορίες από την επίσημη ιστοσελίδα του σούπερ μαρκετ)*

3.1.1 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας Μασούτης

Ρευστότητας	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2020	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2019	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2018
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ/ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	0,52	0,47	0,51
ΆΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ-ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ/ΒΥ	0,24	0,17	0,22
ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ/ΒΥ	0,18	0,08	0,10

Πίνακας 3.1.1 Ρευστότητα Μασούτης

Η Γενική Ρευστότητα υπολογίζεται ως εξής Κυκλοφορούν Ενεργητικό/ΒΥ. Το 2018 είναι στο 0,51 το 2019 μας δίνει το αποτέλεσμα 0,47 και το 2020 0,52. Μία τιμή 1 μας φανερώνει ότι το κυκλοφορούν ενεργητικό μπορεί να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Σημειώνεται πτώση από το έτος 2018 στο 2019 (αυτό συμβαίνει καθώς το κυκλοφορούν ενεργητικό μειώνεται) και έπειτα το 2020 όταν και δηλαδή τέθηκαν σε ισχύ τα μέτρα παρατηρείται η υψηλότερη τιμή του δείκτη.

Η Άμεση ρευστότητα υπολογίζεται αν διαιρέσουμε το κυκλοφορούν ενεργητικό (χωρίς τα αποθέματα) με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το 2018 η τιμή του δείκτη είναι 0,22 ,το 2019 σημειώνει μία πτώση στο 0,17 και τέλος το 2020 κατά την διάρκεια της πανδημίας εμφανίζει την υψηλότερη τιμή του 0,24.

Η Ταμειακή ρευστότητα της εταιρίας το 2018 είναι 0,10 έπειτα υπάρχει μία μικρή πτώση το 2019 0,08 και κατά την διάρκεια της πανδημίας το 2020 σημειώνει αύξηση στο 0,18.

Γενικά στα βιβλία χρηματοοικονομικής ανάλυσης αναφέρεται ότι ο δείκτης Γενικής Ρευστότητας πρέπει να είναι κοντά στο 1 ή και λίγο πάνω από αυτόν, στον συγκεκριμένο κλάδο δεν είναι απαραίτητο καθώς πολλά σούπερ μαρκετ λειτουργούν με γενική ρευστότητα κάτω του 1. Αυτό συμβαίνει γιατί ο κλάδος δεν κάνει πωλήσεις με πίστωση αλλά αγοράζει τα προϊόντα από τους προμηθευτές με πίστωση, αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι δείκτες ρευστότητας να είναι χαμηλοί καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις είναι μεγαλύτερες από το κυκλοφορούν ενεργητικό. Αυτό μπορούμε να το κατανοήσουμε

καλύτερα και σε παρακάτω κεφάλαιο όπου θα υπάρχει ο μέσος όρος της ρευστότητας των σούπερ μαρκετ που υπάρχουν σε αυτή την μελέτη.

3.1.2 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας My Market

Συνεχίζουμε με τους αριθμοδείκτες ρευστότητας του MyMarket για τα έτη 2018,2019,2020. Οι αριθμοδείκτες έχουν υπολογιστεί με την χρήση του Microsoft Excel και μπορούμε να τους δούμε στον παρακάτω πίνακα.

Ρευστότητας	MyMarket 2020	MyMarket 2019	MyMarket 2018
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ/ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	0,42	0,45	0,51
ΆΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ-ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ/ΒΥ	0,08	0,10	0,15
ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ/ΒΥ	0,02	0,03	0,06

Πίνακας 3.1.2 Ρευστότητα MyMarket

Ξεκινώντας από το 2018 ο δείκτης Γενικής Ρευστότητας έχει τιμή 0,51 δηλαδή αν η επιχείρηση ρευστοποιήσει τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού θα μπορέσει να πληρώσει τις μισές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Το 2019 σημειώνεται πτώση του δείκτη σε 0,45,η πτώση αυτή οφείλεται στη μείωση που σημειώνουν τα ταμειακά διαθέσιμα και στην ταυτόχρονη αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Το 2020 το έτος της πανδημίας υπάρχει περεταίρω μείωση με τον δείκτη να λαμβάνει την τιμή 0,42.

Η Άμεση Ρευστότητα για το 2018 είναι 0,15 ,έπειτα για το 2019 0,10 και τέλος για το 2020 0,08. Είναι λογικό αυτός ο δείκτης να παρουσιάζει χαμηλή τιμή καθώς αφαιρούνται τα αποθέματα που αντιπροσωπεύουν το 20% του συνόλου του ενεργητικού.

Η ταμειακή ρευστότητα βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα και αυτό συμβαίνει καθώς απ' ότι φαίνεται από τα οικονομικά στοιχεία η επιχείρηση δεν διατηρεί υψηλά ταμειακά διαθέσιμα.

3.1.3 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας Γαλαξίας

Ο Γαλαξίας όπως θα δούμε και στον παρακάτω πίνακα διατηρεί υψηλή ρευστότητα σε σχέση με τους ανταγωνιστές του.

Ρευστότητας	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2020	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2019	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2018
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ/ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1,08	1,04	1,10
ΆΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ			

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ-ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ/ΒΥ	0,56	0,49	0,58
ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ/ΒΥ	0,49	0,42	0,48

Πίνακας 3.1.3 Ρευστότητα Γαλαξίας

Η γενική ρευστότητα το 2018 είναι υψηλή σε σχέση με τον κλάδο 1,10, το 2019 σημειώνει μία μικρή πτώση στο 1,04 και τέλος το 2020 η τιμή διαμορφώνεται στο 1,08. Ο δείκτης γενικής ρευστότητας για τον Γαλαξία είναι υψηλός καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του είναι χαμηλές και η επιχείρηση δεν έχει δανεισμούς(ούτε μακροπρόθεσμους, ούτε βραχυπρόθεσμους),επίσης τα ταμειακά του διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν το 44% του κυκλοφορούντος ενεργητικού, είναι δηλαδή αρκετά υψηλά. Όλοι οι παραπάνω λόγοι λοιπόν συνδράμουν στην υψηλή ρευστότητα της επιχείρησης.

3.1.4 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας Σκλαβενίτης

Ρευστότητας	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2020	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2019	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2018
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ/ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	0,52	0,46	0,52
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ-ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ/ΒΥ	0,28	0,19	0,22
ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ/ΒΥ	0,19	0,09	0,12

Πίνακας 3.1.4 Ρευστότητα Σκλαβενίτης

Η ρευστότητα του Σκλαβενίτη βρίσκεται στα ίδια επίπεδα με το My Market και τον Μασούτη κάτι που αποδεικνύει ότι ο κλάδος μπορεί να λειτουργεί με χαμηλή ρευστότητα για συνεχόμενα έτη δίχως προβλήματα. Στον παρακάτω πίνακα βλέπουμε το ίδιο μοτίβο με τα υπόλοιπα σούπερ μαρκετ από το 2018 στο 2019 σημειώνεται πτώση των δεικτών ρευστότητας αλλά έπειτα το έτος της πανδημίας το 2020 δηλαδή παρουσιάζεται μία άνοδος

3.1.5 Μέσος Όρος Ρευστότητας

Στον παρακάτω πίνακα μπορούμε να δούμε για κάθε αριθμοδείκτη ρευστότητας, ποιος ήταν ο μέσος όρος του για ένα συγκεκριμένο έτος (για τα έτη 2018,2019,2020). Το έτος της πανδημίας του Covid-19 οι δείκτες παρουσιάζουν σχετική βελτίωση αλλά η γενική ρευστότητα το 2018 παρουσιάζει την ανώτατη τιμή της.

Σημειώνεται ότι, λόγω των ιδιομορφιών λειτουργίας του κλάδου και συγκεκριμένα της ανάγκης για μεγάλη κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων (η οποία αυξάνει δυσανάλογα την ανάγκη πίστωσης από προμηθευτές), είναι σύνηθες φαινόμενο οι

αλυσίδες σούπερ μάρκετ διεθνώς, να επιτυγχάνουν δυσκολότερα θετικό κεφάλαιο κίνησης (δείκτη γενικής ρευστότητας μεγαλύτερο από 100%) σε σχέση με άλλους κλάδους.

(selfservice.gr)

<u>Ρευστότητας</u>	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ 2020	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ 2019	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ 2018
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ/ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	0,64	0,61	0,66
ΆΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ-ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ/ΒΥ	0,29	0,24	0,29
ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ=ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ/ΒΥ	0,22	0,16	0,19

Πίνακας 3.1.5 Μέσος Όρος Ρευστότητας

Ο μέσος όρος των σούπερ μαρκετ της μελέτης αυξάνεται κυρίως από τον Γαλαξία ο οποίος διατηρεί υψηλή ρευστότητα. Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι υπάρχει αύξηση στους δείκτες. Αυξάνεται το κυκλοφορούν ενεργητικό αυξάνονται και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις παρόλα αυτά με διαφορετικούς ρυθμούς (το κυκλοφορούν αυξάνεται με λίγο υψηλότερο ρυθμό).

3.2 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει τη μέση ταχύτητα περιστροφής των αποθεμάτων, δηλαδή πόσες φορές κατά μέσο όρο τα αποθέματα ανανεώθηκαν σε σχέση με τις πωλήσεις της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της χρήσης ή πόσες φορές επαναλήφθηκε ο οικονομικός κύκλος για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις (αγορά πρώτων υλών – μεταποίηση – έτοιμο προϊόν – αποθήκη – πώληση) ή για τις εμπορικές επιχειρήσεις (αγορά εμπορευμάτων – αποθήκη – πώληση). Όσο μικρότερος είναι ο αριθμοδείκτης, δηλαδή όσο μεγαλύτερη η ταχύτητα περιστροφής, τόσο τα σταθερά έξοδα επιμερίζονται σε περισσότερες μονάδες προϊόντων και συνεπώς μειώνεται το κατά μονάδα κόστος, δηλαδή τόσο πιο αποτελεσματικά λειτουργεί η επιχείρηση.(...) Ο αριθμοδείκτης κυκλοφορίας αποθεμάτων εξετάζει αν η διαχείριση των αποθεμάτων της επιχείρησης είναι αποτελεσματική (Αποστόλου, 2015).

Γενικά οι εταιρίες προσπαθούν να ρευστοποιήσουν τα αποθέματα/εμπορεύματά τους όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Όσο πιο γρήγορα πωλούνται τα αποθέματα τόσο ταχύτερη είναι και η εισροή μετρητών στην εταιρία. Μία πολύ υψηλή τιμή του δείκτη όμως μπορεί να σημαίνει ότι η επιχείρηση δεν διατηρεί αρκετά αποθέματα στις αποθήκες της, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε απώλεια πωλήσεων στην περίπτωση που η εταιρία δε μπορεί να ικανοποιήσει τις παραγγελίες που δέχεται. Επομένως η εταιρία προσπαθεί να επιτύχει

την πλέον επωφελή ταχύτητα κυκλοφορίας, όχι απαραίτητα την μεγαλύτερη (Harrison, Horngren, Thomas, 2015)

3.2.1 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων Μασούτης

<u>Δραστηριότητα</u>	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2020	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2019	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2018
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ=Κόστος Πωληθέντων/Αποθέματα	6,42	6,05	5,66
Περίοδος Πώλησης Αποθεμάτων (Ημέρες)=360/Κυκλ.Ταχ.Αποθ	56,03	59,55	63,66

Πίνακας 3.2.1 Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων Μασούτης

Το 2018 για την εταιρία Μασούτης ο δείκτης παρουσιάζει τιμή 5,66 στην συνέχεια το 2019 έχουμε αύξηση στο 6,05 και το 2020 το έτος της πανδημίας καταγράφεται η υψηλότερη τιμή του δείκτη. Η τιμή 6,42 σημαίνει ότι η επιχείρηση αγόρασε και πούλησε τα αποθέματά της περίπου 6 φορές. Ο δείκτης παρουσιάζει άνοδο και μπορεί να γίνει εύκολα αντιληπτό ότι κατά την διάρκεια της πανδημίας η επιχείρηση κατάφερε να χρησιμοποιήσει τα αποθέματά της πιο αποτελεσματικά.

Η περίοδος πώλησης των αποθεμάτων μας δείχνει τον αριθμό των ημερών που παραμένουν τα αποθέματα στην αποθήκη της επιχείρησης, από την εισαγωγή τους μέχρι την ημέρα της πώλησης τους ή αλλιώς, δείχνει τον αριθμό των ημερών που απαιτούνται για να πωληθεί το απόθεμα από την ημέρα της εισαγωγής του στην αποθήκη (Γεωργόπουλος, 2014). Το 2018 οι ημέρες που παραμένουν τα αποθέματα στην αποθήκη της επιχείρησης μέχρι να πουληθούν είναι περίπου 64, το 2019 είναι περίπου 60 και το 2020 κοντά στο 56. Την χρονιά της πανδημίας βλέπουμε ότι τα αποθέματα παραμένουν λιγότερο χρόνο στην αποθήκη και αυτό οφείλεται στο ότι πωλούνται πιο γρήγορα πράγμα ευνοϊκό για την επιχείρηση.

3.2.2 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων My Market

<u>Δραστηριότητα</u>	MyMarket 2020	MyMarket 2019	MyMarket 2018
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ=Κόστος Πωληθέντων/Αποθέματα	6,54	6,24	6,66
Περίοδος Πώλησης Αποθεμάτων (Ημέρες)=360/Κυκλ.Ταχ.Αποθ	55,04	57,73	54,07

Πίνακας 3.2.2 Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων My Market

Το 2018 για το My Market ο δείκτης διαμορφώνεται στο 6,66, έπειτα το 2019 στο 6,24 και το 2020 στο 6,54. Δεν υπάρχουν μεγάλες διαφορές ανάμεσα στα 3 έτη και ο δείκτης παραμένει σταθερός, αυτό συμβαίνει καθώς το κόστος πωληθέντων και τα

αποθέματα παρουσίασαν σχεδόν τον ίδιο ρυθμό μεταβολής. Η τιμή 6,54 το 2020 δηλώνει ότι η επιχείρηση αγόρασε και πούλησε εμπορεύματα περίπου 6 φορές.

Η περίοδος πώλησης αποθεμάτων παρουσιάζει την καλύτερη τιμή το 2018 στη συνέχεια το 2019 βλέπουμε ότι τα αποθέματα παραμένουν στην αποθήκη περίπου 4 ημέρες παραπάνω, το 2020 το έτος της πανδημίας υπάρχει μείωση και η τιμή διαμορφώνεται στο 55,04, άρα τα αποθέματα παραμένουν περίπου 55 ημέρες στην αποθήκη της επιχείρησης.

3.2.3 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων Γαλαξίας

<u>Δραστηριότητας</u>	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2020	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2019	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2018
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ= Κόστος Πωληθέντων/Αποθέματα	5,65	5,32	5,78
Περίοδος Πώλησης Αποθεμάτων (Ημέρες)=360/Κυκλ.Ταχ.Αποθ	63,75	67,71	62,24

Πίνακας 3.2.3 Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων Γαλαξίας

Ο δείκτης για τον Γαλαξία το 2018 βρίσκεται στο 5,78, το 2019 μειώνεται στο 5,32 και τέλος το 2020 στο 5,65. Ο δείκτης παραμένει σε σταθερά επίπεδα δίχως μεγάλες μεταβολές. Η επιχείρηση αγόρασε και πούλησε τα αποθέματά της περίπου 6 φορές,

Η περίοδος πώλησης αποθεμάτων το 2018 είναι 62 μέρες το 2019 68 και το 2020 παρουσιάζεται πτώση καθώς τα αποθέματα πωλούνται πιο γρήγορα λόγω της πανδημίας, παρόλα αυτά παρατηρείται ότι ο Γαλαξίας κρατάει τα αποθέματά του κάποιες μέρες παραπάνω στην αποθήκη σε σχέση με τα 2 σούπερ μαρκετ που είδαμε παραπάνω. Η επιχείρηση κατά την διάρκεια της πανδημίας μείωσε την περίοδο πώλησης των αποθεμάτων κατά 3 μέρες περίπου σε σχέση με το 2019, παρόλα αυτά η καλύτερη τιμή του δείκτη παρουσιάζεται το 2018.

3.2.4 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων Σκλαβενίτης

<u>Δραστηριότητας</u>	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2020	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2019	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2018
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ=Κόστος Πωληθέντων/Αποθέματα	8,19	7,19	6,52
Περίοδος Πώλησης Αποθεμάτων (Ημέρες)=360/Κυκλ.Ταχ.Αποθ	43,95	50,04	55,23

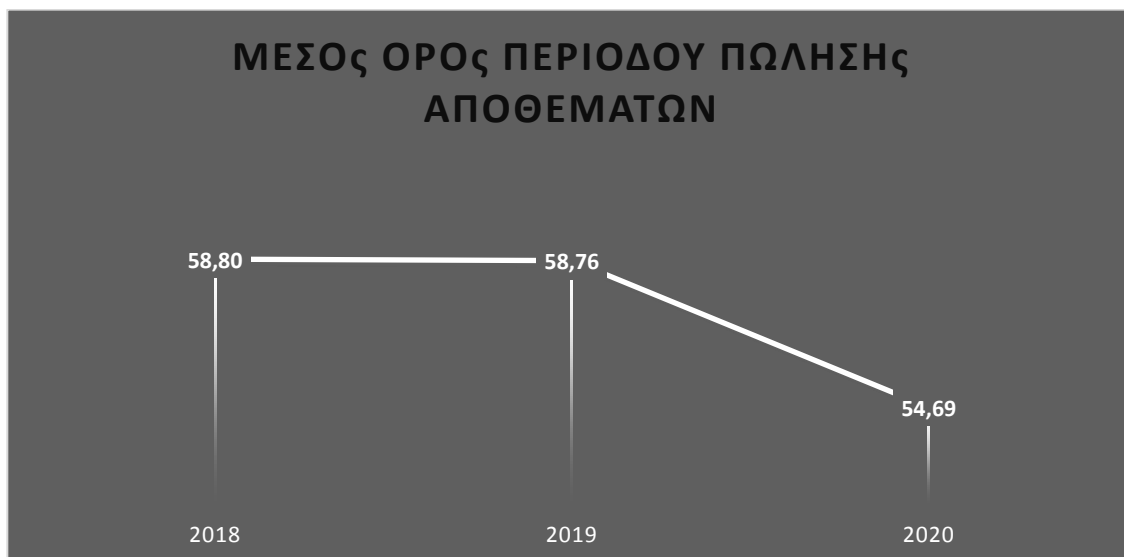
Πίνακας 3.2.4 Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων Σκλαβενίτης

Η τιμή του δείκτη για τον Σκλαβενίτη ξεκινάει από 6,52 για το 2018, έπειτα το 2019 διαμορφώνεται σε 7,19 και τέλος το 2020 στο 8,19. Το 2020 η επιχείρηση αγόρασε και πούλησε τα εμπορεύματα της 8 φορές όπως βλέπουμε και στον πίνακα υπάρχει αύξηση στην τιμή η οποία κορυφώνεται το 2020. Οι αυξήσεις αυτές οφείλονται στο ότι το κόστος πωληθέντων αυξάνεται με μεγαλύτερο ρυθμό απ' ότι τα αποθέματα, το κόστος πωληθέντων από το 2018 μέχρι και το 2020 αυξήθηκε συνολικά κατά 28% ενώ τα αποθέματα παρουσίασαν αύξηση 2%.

Το 2020 η περίοδος πώλησης αποθεμάτων ήταν 44 μέρες ενώ το 2019 50 ημέρες και το 2018 55 ημέρες βλέπουμε δηλαδή ότι τα αποθέματα το 2020 πωλήθηκαν πιο γρήγορα από τις άλλες χρονιές και σε σχέση με το 2019 είχαμε πτώση κατά 6 ημέρες.

3.2.5 Μέσος Όρος Περιόδου Πώλησης Αποθεμάτων

Για να έχουμε μία καθαρή εικόνα της περιόδου πώλησης αποθεμάτων υπολογίστηκε στο Microsoft Excel ο μέσος όρος. Το παρακάτω διάγραμμα θα μας βοηθήσει να καταλάβουμε καλύτερα όλα τα παραπάνω αποτελέσματα.

Βλέπουμε πως για τα 4 σούπερ μαρκετ της μελέτης ο μέσος όρος περιόδου πώλησης των αποθεμάτων το 2018 είναι 58,8 μέρες περίπου 60, έπειτα το 2019 παρουσιάζεται μία μικρή μείωση την οποία θα χαρακτήριζα ως μη σημαντική. Το 2020 το έτος της πανδημίας ο δείκτης παρουσιάζει μια μεγάλη πτώση κατά 4 ημέρες, πράγμα που σημαίνει ότι τα σούπερ μάρκετ πωλούσαν τα αποθέματα τους πιο γρήγορα από τις

υπόλοιπες χρονιές. Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι ο Covid-19 βοήθησε τα σούπερ μαρκετ να κάνουν πιο γρήγορα τις πωλήσεις τους και να διατηρούν λιγότερο χρόνο τα αποθέματά τους στην αποθήκη, αυτό είναι θετικό για τις επιχειρήσεις καθώς το να μένουν τα αποθέματα στην αποθήκη αρκετό καιρό συνεπάγεται με μεγάλο κόστος αποθήκευσης.

3.3 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας πληρωτέων μετράει πόσες φορές μέσα στην χρήση η εταιρία εξοφλεί τους πληρωτέους λογαριασμούς, που είναι κυρίως οι προμηθευτές/πιστωτές της. Η μέση διάρκεια εξόφλησης των πληρωτέων είναι ο αριθμός των ημερών που περιμένουν οι προμηθευτές της εταιρίας για να εισπράξουν τις απαιτήσεις τους.(Harrison et. al. 2015)

3.3.1 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων Μασούτης

<u>Δραστηριότητας</u>	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2020	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2019	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2018
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΛΗΡΩΤΕΩΝ=Κόστος Πωληθέντων/ΒΥ	1,81	1,79	1,67
Μέση διάρκεια εξόφλησης πληρωτέων=360/κυκλ.ταχ.πλ.	198,64	201,40	215,52

Πίνακας 3.3.1 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων Μασούτης

Για τον Μασούτη ο δείκτης το 2018 μας δίνει την τιμή 1,67 το 2019 συνεχίζει με μία τιμή 1,79 και το 2020 1,81 οι τιμές αυτές μας δείχνουν ότι η εταιρία εξοφλεί τους πληρωτέους λογαριασμούς περίπου 2 φορές μέσα στην χρήση. Η μέση διάρκεια εξόφλησης των πληρωτέων το 2018 είναι 215 ημέρες το 2019 201 ημέρες και τέλος το 2020 198 ημέρες. Βλέπουμε πως υπάρχει πτώση στη μέση διάρκεια εξόφλησης και το 2020 οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εξοφλούνται περίπου σε 198 μέρες σε σχέση με το 2018 που οι μέρες εξόφλησης ήταν 215, αυτό σημαίνει ότι το 2020 υπήρχε μεγαλύτερη ευκολία στο να εξοφληθούν οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρίας. Πιο αναλυτικά η πτώση στη μέση διάρκεια εξόφλησης οφείλεται στο ότι οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αυξήθηκαν από το 2018 στο 2020 μόνο κατά 4% ενώ το κόστος πωληθέντων αυξήθηκε κατά 12%.

3.3.2 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων MyMarket

<u>Δραστηριότητας</u>	MyMarket 2020	MyMarket 2019	MyMarket 2018
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΛΗΡΩΤΕΩΝ=Κόστος Πωληθέντων/ΒΥ	2,24	2,22	2,39
Μέση διάρκεια εξόφλησης πληρωτέων=360/κυκλ.ταχ.πλ.	160,53	162,06	150,39

Πίνακας 3.3.2 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων MyMarket

Το MyMarket για το 2018 μας δίνει την τιμή 2,39 έπειτα το 2019 2,22 και τέλος το 2020 2,24, δηλαδή πληρώνει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις 2 φορές τον χρόνο. Η μέση διάρκεια εξόφλησης πληρωτέων το 2018 είναι 150 ημέρες έπειτα το 2019 αυξάνεται σε 162 ημέρες και το 2020 σημειώνει πάλι πτώση στις 160 ημέρες. Σε αυτή την περίπτωση βλέπουμε ότι η μικρότερη τιμή του δείκτη σημειώνεται το 2018 και το έτος της πανδημίας οι ημέρες εξόφλησης είναι περισσότερες, ο λόγος είναι ο εξής το 2020 αυξήθηκαν τα βραχυπρόθεσμα δάνεια όπως επίσης και το βραχυπρόθεσμο μέρος των μακροπρόθεσμων δανειών με αποτέλεσμα να υπάρχει γενική αύξηση στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Πιο αναλυτικά από το 2018 στο 2019 είχαμε αύξηση των ΒΥ 14% και από το 2019 στο 2020 4% ενώ το Κόστος Πωληθέντων από το 2018 στο 2019 αυξήθηκε κατά 6% και από το 2019 στο 2020 είχε αύξηση κατά 5%, άρα το συμπέρασμα είναι ότι οι ΒΥ αυξανόταν με μεγαλύτερο ρυθμό σε σχέση με το κόστος πωληθέντων.

3.3.3 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων Γαλαξίας

<u>Δραστηριότητας</u>	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2020	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2019	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2018
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΛΗΡΩΤΕΩΝ=Κόστος Πωληθέντων/ΒΥ	2,96	2,92	2,97
Μέση διάρκεια εξόφλησης πληρωτέων=360/κυκλ.ταχ.πλ.	121,50	123,37	121,34

Πίνακας 3.3.3 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων Γαλαξίας

Για τον Γαλαξία βλέπουμε πως η ταχύτητα κυκλοφορίας πληρωτέων παραμένει σε σταθερά επίπεδα και δεν επηρεάστηκε από την πανδημία ο δείκτης και για τα 3 έτη παραμένει κοντά στο 3, δηλαδή πληρώνει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του περίπου 3 φορές τον χρόνο. Η διάρκεια εξόφλησης πληρωτέων είναι κοντά στις 122 μέρες πολύ καλύτερα από τα 2 προηγούμενα σούπερ μαρκετ που είδαμε παραπάνω. Δεν υπήρξαν μεγάλες διαφορές καθώς η μεταβολή του κόστους πωληθέντων και η μεταβολή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων ήταν ίδια, δηλαδή το ΚΠ από το 2018 στο 2020 μεταβλήθηκε κατά 11% και αντίστοιχα οι ΒΥ κατά 12%.

3.3.4 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων Σκλαβενίτης

<u>Δραστηριότητας</u>	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2020	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2019	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2018
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΛΗΡΩΤΕΩΝ=Κόστος Πωληθέντων/ΒΥ	1,96	1,96	1,97

Μέση διάρκεια εξόφλησης πληρωτέων=360/κυκλ.ταχ.πλ.	183,41	183,36	182,53
---	--------	--------	--------

Πίνακας 3.3.4 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Πληρωτέων Σκλαβενίτης

Για τον Σκλαβενίτη βλέπουμε πως η ταχύτητα κυκλοφορίας παραμένει σταθερή δίχως μεγάλες μεταβολές, πληρώνει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του περίπου 2 φορές τον χρόνο. Αυτό συμβαίνει καθώς το κόστος πωληθέντων και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μεταβάλλονται με τον ίδιο ρυθμό, δηλαδή το κόστος πωληθέντων από το 2018 στο 2020 αυξήθηκε κατά 28% και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από το 2018 στο 2020 αυξήθηκαν κατά 29%, άρα δεν υπάρχουν και σημαντικές αλλαγές στον δείκτη.

3.3.5 Μέσος Όρος Εξόφλησης Πληρωτέων

Ο δείκτης που εξετάστηκε παραπάνω θα γίνει πιο εύκολα κατανοητός με την χρήση του παρακάτω διαγράμματος στο οποίο υπάρχει ο μέσος όρος εξόφλησης των πληρωτέων (σε ημέρες).

Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε ότι από το 2018 στο 2019 δεν υπήρξαν μεγάλες διαφορές στον μέσο όρο των 4 σούπερ μαρκετ της μελέτης, το 2020 ο δείκτης παρουσιάζει μείωση αυτό σημαίνει ότι οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εξοφλήθηκαν 1 μέρα νωρίτερα. Η μείωση αυτή δεν είναι αρκετά σημαντική καθώς το κόστος πωληθέντων αυξανόταν αναλογικά με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, κατά την άποψη μου αυτό συνέβη καθώς για να καλυφθεί η ζήτηση αγοράστηκαν περισσότερα αποθέματα με αποτέλεσμα να αυξηθεί το κόστος πωληθέντων και επειδή το κεφάλαιο κίνησης είναι αρνητικό τα σούπερ μάρκετ αναγκάστηκαν να αυξήσουν και τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους μέσω βραχυπρόθεσμου δανεισμού.

3.4 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει πόσες φορές το πάγιο ενεργητικό ανανεώνεται η επανακτάται μέσω των πωλήσεων μέσα σε μία χρήση. Ουσιαστικά δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης των παγίων στοιχείων στη δημιουργία πωλήσεων. Ο αριθμοδείκτης μετρά την αποτελεσματικότητα με την οποία η επιχείρηση χρησιμοποιεί την επένδυση της σε πάγια στοιχεία, όπως οικόπεδα, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα, έπιπλα και οποιονδήποτε άλλο εξοπλισμό. (Γεωργόπουλος, 2014)

3.4.1 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων Μασούτης

<u>Δραστηριότητας</u>	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2020	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2019	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2018
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΑΓΙΩΝ=Πωλήσεις/Καθαρό Πάγιο Ενεργητικό	1,86	1,76	1,95

Πίνακας 3.4.1 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων Μασούτης

Το 2018 η τιμή είναι 1,95 έπειτα το 2019 παρατηρείται μείωση στο 1,76 και το 2020 1,86. Η τιμή αυτή δηλώνει ότι κάθε 1 Ευρώ του πάγιου ενεργητικού δημιουργεί 1,86 Ευρώ πωλήσεις. Το πάγιο ενεργητικό από το 2018 έως και το 2020 αυξάνεται κατά 20% ενώ αντίστοιχα οι πωλήσεις κατά 14%, παρόλα αυτά ο δείκτης από το 2019 στο 2020 αυξήθηκε κατά 5,7% που σημαίνει ότι τα η διαχείριση των παγίων έγινε αποτελεσματικότερα.

3.4.2 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων MyMarket

<u>Δραστηριότητας</u>	MyMarket 2020	MyMarket 2019	MyMarket 2018
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΑΓΙΩΝ=Πωλήσεις/Καθαρό Πάγιο Ενεργητικό	2,14	2,02	1,94

Πίνακας 3.4.2 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων MyMarket

Το MyMarket το 2018 έχει την χαμηλότερη τιμή κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων στην συνέχεια το 2019 αυξάνεται και το 2020 παρουσιάζει την ανώτατη τιμή του. Βλέπουμε λοιπόν πως το 2020 κάθε 1 Ευρώ πάγιου ενεργητικού δημιουργεί 2,1 Ευρώ πωλήσεις δηλαδή αποφέρει διπλάσιο κέρδος, είναι φανερό πως η εταιρία διαχειρίζεται πολύ αποτελεσματικά τα πάγιά της. Η τιμή του δείκτη παρουσιάζει αύξηση κατά 10,3%

από το 2018 στο 2020. Ο λόγος που παρουσιάζεται αυτή η αυξητική πορεία του δείκτη είναι ο εξής: το πάγιο ενεργητικό από το 2018 στο 2020 μεταβάλλεται κατά 1% ενώ αντίστοιχα οι πωλήσεις κατά 12%, δηλαδή βλέπουμε πως χωρίς σημαντικές αγορές νέων παγίων οι πωλήσεις αυξάνονται.

3.4.3 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων Γαλαξίας

<u>Δραστηριότητας</u>	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2020	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2019	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2018
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΑΓΙΩΝ=Πωλήσεις/Καθαρό Πάγιο Ενεργητικό	2,87	2,67	2,87

Πίνακας 3.4.3 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων Γαλαξίας

Οι τιμές του δείκτη για τον Γαλαξία όπως βλέπουμε και στον παραπάνω πίνακα παραμένουν σε σταθερά επίπεδα το μόνο αξιοσημείωτο ως προς τις μεταβολές είναι από το 2018 στο 2019 που παρουσιάζεται μία μείωση αλλά το 2020 η τιμή επανέκαμψε. Κάθε 1 Ευρώ πάγιου ενεργητικού δημιουργεί 2,9 Ευρώ πωλήσεις σχεδόν το τριπλάσιο. Γίνεται εύκολα αντιληπτό λοιπόν ότι η εταιρία γνωρίζει πως να διαχειρίζεται τα πάγιά της αποτελεσματικά κάτι που βλέπουμε και στον ισολογισμό με ένα πάγιο ενεργητικό αξίας 178.427.122 κάνει πωλήσεις αξίας 511.538.976.

3.4.4 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων Σκλαβενίτης

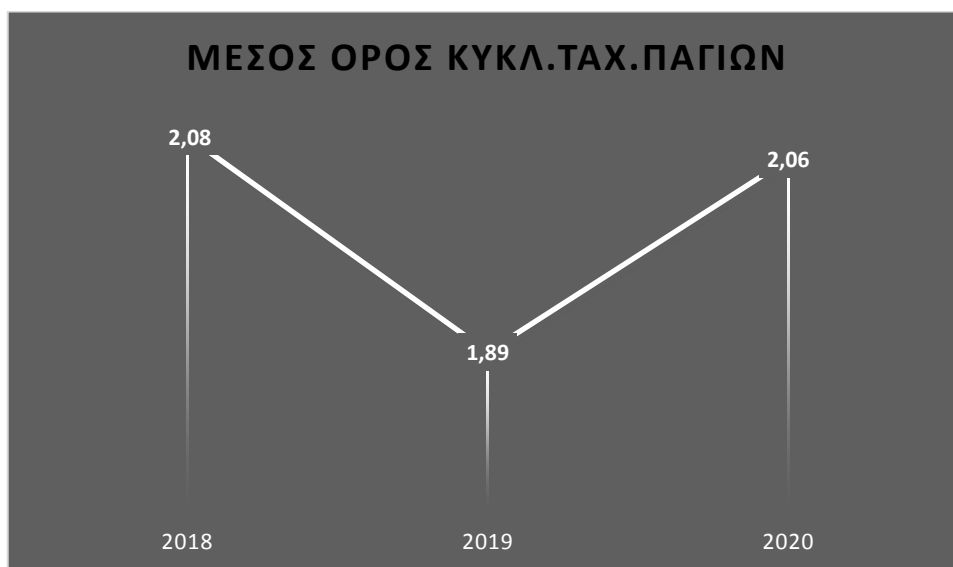
<u>Δραστηριότητας</u>	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2020	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2019	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2018
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΑΓΙΩΝ=Πωλήσεις/Καθαρό Πάγιο Ενεργητικό	1,36	1,12	1,55

Πίνακας 3.4.4 Ταχύτητα Κυκλοφορίας Παγίων Σκλαβενίτης

Ο Σκλαβενίτης το 2018 παρουσιάζει την ανώτερη τιμή του δείκτη η οποία είναι 1,55. Το 2019 υπάρχει μία σημαντική μείωση στο 1,12, καθώς το πάγιο ενεργητικό αυξάνεται κατά 53% και δεν έχει αρχίσει ακόμα να αποδίδει στο μέγιστο. Από το 2019 στο 2020 παρουσιάζεται αύξηση 21,4%, κάθε 1 Ευρώ πάγιου ενεργητικού παράγει 1,36 Ευρώ πωλήσεις. Ο λόγος που ο δείκτης αυτός δεν είναι τόσο υψηλός όσο και στα προηγούμενα σούπερ μαρκετ είναι ο εξής, η εταιρία διαθέτει 431 καταστήματα και 6 κέντρα διανομής σε όλη την Ελλάδα τα οποία ενσωματώθηκαν στην εταιρία σχετικά γρήγορα μετά την εξαγορά του Μαρινόπουλου με αποτέλεσμα, κατά την γνώμη μου, τα πάγια της εταιρίας να μην έχουν αρχίσει ακόμα να αποδίδουν τις ανάλογες πωλήσεις.

3.4.5 Μέσος Όρος Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Παγίων

Μια πιο ολοκληρωμένη γνώμη μπορεί να εκφραστεί με την βοήθεια του παρακάτω διαγράμματος που δημιουργήθηκε στο Microsoft Excel.

Βλέπουμε πως η καλύτερη τιμή παρουσιάζεται το 2018 και είναι 2,08, το 2019 υπάρχει μεταβολή -10% και η τιμή διαμορφώνεται στο 1,89, η μεταβολή αυτή οφείλεται κυρίως στο ότι το 2018 και στα 4 σούπερ μαρκετ έγιναν επενδύσεις με αποτέλεσμα να αυξηθεί το πάγιο ενεργητικό χωρίς να αποφέρει ακόμα τις απαραίτητες πωλήσεις. Το έτος της πανδημίας όμως ο δείκτης αυξάνεται στο 2,06 πράγμα που δηλώνει ότι το πάγιο ενεργητικό απέφερε περισσότερα κέρδη και ξεκίνησε να αποδίδει η επένδυση που έγινε πάνω σε αυτό το προηγούμενο έτος.

4. Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

Στο προηγούμενο κεφάλαιο ασχοληθήκαμε με τους αριθμοδείκτες δραστηριότητας και παρατηρήσαμε ότι η πανδημία βοήθησε σημαντικά στην βελτίωση αυτών. Σε αυτό το κεφάλαιο θα δούμε τους αριθμοδείκτες αποδοτικότητας με σκοπό να καταλάβουμε αν η πανδημία βοήθησε τα σούπερ μαρκετ στο να πραγματοποιήσουν κέρδη. Η δομή αυτού του κεφαλαίου θα είναι παρόμοια με του παραπάνω, δηλαδή θα βλέπουμε πρώτα για κάθε σούπερ μαρκετ ξεχωριστά τον αριθμοδείκτη και στο τέλος θα βλέπουμε διαγραμματικά τον μέσο όρο των τεσσάρων για να καταλάβουμε αν συνολικά υπήρχε αύξηση ή μείωση

του δείκτη. Το κέρδος είναι ο κύριος σκοπός λειτουργίας της επιχείρησης και χωρίς αυτό η επιχείρηση δε μπορεί να είναι βιώσιμη.

4.1 Μικτό Περιθώριο Κέρδους

Ο αριθμοδείκτης του μικτού περιθωρίου απεικονίζει τη σχέση μεταξύ του μικτού κέρδους και των πωλήσεων. Ταυτόχρονα, προσδιορίζει το βαθμό κάλυψης των λειτουργικών και άλλων εξόδων, καθώς και το περιθώριο πραγματοποίησης καθαρών κερδών. Όσο πιο μικρό είναι το κόστος πωληθέντων, τόσο πιο υψηλό θα είναι το μικτό κέρδος. Στην περίπτωση που το κόστος πωληθέντων υπερτερεί των πωλήσεων, η επιχείρηση θα πραγματοποιήσει μικτή ζημιά (Γεωργόπουλος, 2014). Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει επίσης την ικανότητα της επιχείρησης να αγοράζει φθηνά και να πουλάει σε υψηλές τιμές. Για τον κλάδο των σούπερ μαρκετ που υπάρχουν μεγάλες κυκλοφοριακές ταχύτητες αποθεμάτων μια τιμή κάτω του 35% είναι γενικά αποδεκτή, συνήθως όμως σε άλλους κλάδους η τιμή του δείκτη είναι ιδανικό να βρίσκεται κοντά στο 40% με 45%.

4.1.1 Μικτό Περιθώριο Κέρδους Μασούτης

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2020	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2019	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2018
Μικτό Περιθώριο Κέρδους=Μικτά Κέρδη/Πωλήσεις	25%	24%	23%

Πίνακας 4.1.1 ΜΠΚ Μασούτης

Ο δείκτης το 2018 βρίσκεται στο 23%, έπειτα υπάρχει άνοδος 1% το 2019 και τέλος το 2020 σημειώνεται η υψηλότερη τιμή το δείκτη που είναι 25%. Η τιμή αυτή για το 2020 δείχνει πως για κάθε 100 Ευρώ πωλήσεις το μικτό κέρδος είναι 25 Ευρώ που προορίζονται για να καλυφθούν μισθοί, έξοδα διοίκησης, ενοίκια και τέλος να αφήσουν καθαρό κέρδος στην επιχείρηση. Ο λόγος που ο αριθμοδείκτης αυτός δε μπορεί να φτάσει σε υψηλά επίπεδα είναι ότι ο κλάδος των σούπερ μαρκετ χαρακτηρίζεται από υψηλό κόστος πωληθέντων, στην συγκεκριμένη εταιρία το ποσοστό του κόστους πωληθέντων ως προς τις πωλήσεις είναι 75%. Από το 2018 μέχρι και το 2020 η εταιρία παρουσιάζει συνεχώς αυξανόμενες πωλήσεις με την κορύφωση να έρχεται το 2020 πράγμα σημαντικό για την μελλοντική πορεία του δείκτη.

4.1.2 Μικτό Περιθώριο Κέρδους MyMarket

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	MyMarket 2020	MyMarket 2019	MyMarket 2018
Μικτό Περιθώριο Κέρδους=Μικτά Κέρδη/Πωλήσεις	15%	14%	14%

Πίνακας 4.1.2 ΜΠΚ MyMarket

Το MyMarket βλέπουμε πως το 2018 και το 2019 έχει το ίδιο μικτό περιθώριο κέρδους που είναι 14% και το 2020 παρατηρούμε την υψηλότερη τιμή του δείκτη που είναι 15%, δεν υπάρχουν σημαντικές αυξήσεις διαχρονικά για την εταιρία. Για κάθε 100 Ευρώ πωλήσεις το μικτό κέρδος είναι 15 Ευρώ που προορίζεται για να καλυφθούν πάσης φύσεως έξοδα, το ποσοστό του κόστους πωληθέντων ως προς τις πωλήσεις για το 2020 είναι 85%, βλέπουμε πως είναι κατά 10% υψηλότερο από το παραπάνω σούπερ μαρκετ πράγμα που σημαίνει ότι το MyMarket πουλάει λίγο φθηνότερα τα προϊόντα του από τον Μασούτη (αυτός είναι και ο λόγος που έχει μικρότερο μικτό περιθώριο κέρδους).

4.1.3 Μικτό Περιθώριο Κέρδους Γαλαξίας

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2020	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2019	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2018
Μικτό Περιθώριο Κέρδους=Μικτά Κέρδη/Πωλήσεις	21%	21%	20%

Πίνακας 4.1.3 ΜΠΚ Γαλαξίας

Ο Γαλαξίας το 2018 παρουσιάζει μικτό περιθώριο κέρδους 20% το 2019 και το 2020 ο δείκτης παραμένει στο 21%, βλέπουμε λοιπόν πως δεν επηρεάστηκε από την πανδημία ούτε θετικά ούτε αρνητικά και παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος. Το μικτό περιθώριο κέρδους είναι 21% το 2020 μπορούμε εύκολα να υπολογίσουμε τι ποσοστό των πωλήσεων καταλαμβάνει το κόστος πωληθέντων, καταλαμβάνει το 79% και βλέπουμε και εδώ, όπως και στις 2 παραπάνω περιπτώσεις, ότι τα σούπερ μαρκετ χαρακτηρίζονται από υψηλό κόστος πωληθέντων. Για το έτος 2020 για κάθε 100 Ευρώ πωλήσεις η εταιρία έχει μικτό κέρδος 21 Ευρώ ώστε να καλυφθούν τα διάφορα έξοδα της.

4.1.4 Μικτό Περιθώριο Κέρδους Σκλαβενίτης

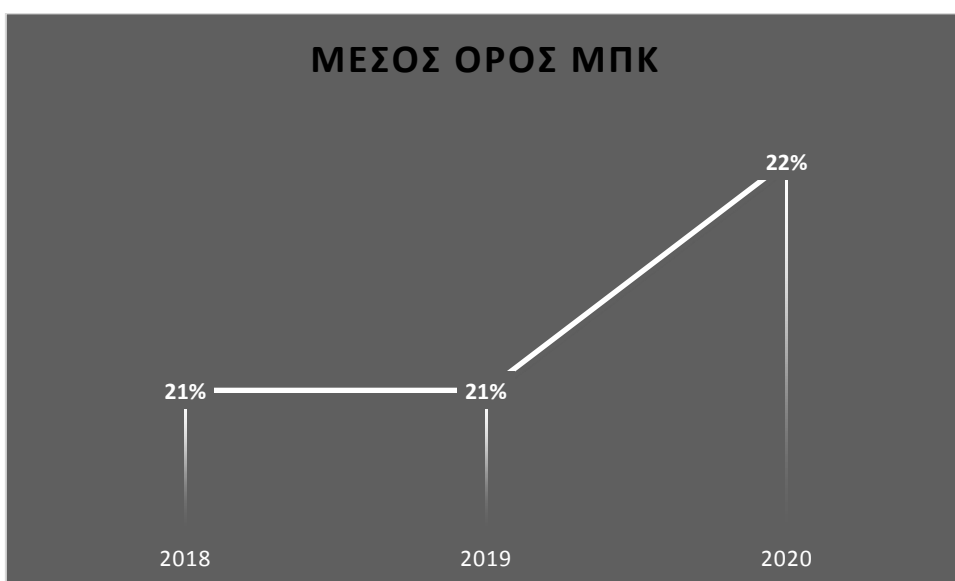
<u>ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ</u>	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2020	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2019	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2018
Μικτό Περιθώριο Κέρδους=Μικτά Κέρδη/Πωλήσεις	27%	26%	25%

Πίνακας 4.1.4 ΜΠΚ Σκλαβενίτης

Ο Σκλαβενίτης παρουσιάζει σταθερή αύξηση 1% κάθε χρόνο από το 2018 μέχρι και το 2020, με την κορύφωση του δείκτη να έρχεται το 2020. Εύκολα μπορούμε να καταλάβουμε ότι το κόστος πωληθέντων καταλαμβάνει το 73% των πωλήσεων για το έτος του 2020. Για το 2020 κάθε 100 Ευρώ πωλήσεις που κάνει η εταιρία έχει μικτό κέρδος 27 Ευρώ που προορίζονται για να καλυφθούν τα πάσης φύσεως έξοδα, παρατηρούμε επίσης ότι οι τιμές που παρουσιάζονται είναι οι καλύτερες σε σχέση με τα παραπάνω 3 σούπερ μαρκετ πράγμα που οφείλεται στο μικρό κόστος πωληθέντων που έχει η εταιρία σε σχέση με τις πωλήσεις.

4.1.5 Μέσος Όρος Μικτού Περιθωρίου Κέρδους

Για να έχουμε μια πιο καθαρή εικόνα για τις μεταβολές του δείκτη τα 3 έτη υπολογίστηκε ο μέσος όρος και των 4 σούπερ μαρκετ και έπειτα δημιουργήθηκε το παρακάτω διάγραμμα στο Microsoft Excel.

Βλέπουμε λοιπόν στο διάγραμμα ότι το 2018 και το 2019 ο δείκτης έχει την ίδια τιμή και το 2020 παρουσιάζει αύξηση 1%. Γενικά όπως προαναφέρθηκε ο κλάδος αυτός δεν μπορεί εύκολα να έχει πολύ υψηλό μικτό περιθώριο κέρδους καθώς για να το κάνει αυτό θα πρέπει να αγοράζει τα προϊόντα του φτηνά και τα πουλάει ακριβά, κάτι που δεν είναι εφικτό να γίνει στην Ελλάδα καθώς τα εισοδήματα είναι χαμηλά και δε θα ήταν εύκολο για τον Έλληνα καταναλωτή να ανταπεξέλθει σε μία αύξηση τιμών, παρόλα αυτά μία αύξηση 1% θεωρώ πως είναι ευνοϊκή για τον κλάδο.

4.2 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους

Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου, είναι σημαντικός γιατί απεικονίζει τη σχέση μεταξύ του καθαρού κέρδους και των πωλήσεων ή αλλιώς την αποδοτικότητα των πωλήσεων σε καθαρά κέρδη. Ο εξεταζόμενος αριθμοδείκτης είναι ιδιαίτερα σημαντικός γιατί αποτελεί ένα αξιόπιστο μέτρο αξιολόγησης της λειτουργικής αποδοτικότητας της επιχείρησης. Στον αριθμητή μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα καθαρά κέρδη προ φόρων, τα καθαρά κέρδη μετά τους φόρους και τέλος τα καθαρά κέρδη προ φόρων και τόκων (Γεωργόπουλος, 2014). Στη συγκεκριμένη περίπτωση χρησιμοποιήθηκαν τα καθαρά κέρδη προ φόρων και τόκων (EBIT).

4.2.1 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους Μασούτης

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ		ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2020	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2019	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2018
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους=EBIT/Πωλήσεις		2,51%	2,53%	3,98%

Πίνακας 4.2.1 ΚΠΚ Μασούτης

Για τον Μασούτη το 2018 έχουμε καθαρό περιθώριο κέρδους 3,98% έπειτα το 2019 2,53% και τέλος το 2020 2,51%. Βλέπουμε δηλαδή πως για κάθε 100 Ευρώ πωλήσεις το καθαρό κέρδος είναι 2,51 Ευρώ. Η πτώση του δείκτη οφείλεται κυρίως στην μεγάλη αύξηση που σημείωσαν τα έξοδα διάθεσης διαχρονικά, πιο αναλυτικά από το 2018 στο 2019 τα έξοδα διάθεσης αυξήθηκαν κατά 9% και από το 2019 στο 2020 σημείωσαν εκ νέου αύξηση 6% με αποτέλεσμα να μειωθούν τα λειτουργικά έσοδα. Γενικά η πανδημία απ' ότι βλέπουμε δεν βοήθησε στο να υπάρξει μεγάλη διαφορά στον συγκεκριμένο δείκτη και αυτό γιατί υπάρχει μεγάλο κόστος πωληθέντων στα σούπερ μαρκετ αλλά και μεγάλα

έξοδα διάθεσης με αποτέλεσμα να μην μπορεί να υπάρξει πολύ μεγάλο καθαρό περιθώριο κέρδους.

4.2.2 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους MyMarket

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ		MyMarket 2020	MyMarket 2019	MyMarket 2018
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους=EBIT/Πωλήσεις		2,56%	1,81%	2,09%

Πίνακας 4.2.2 ΚΠΚ MyMarket

Το MyMarket το 2018 είχε καθαρό περιθώριο κέρδους 2,09%, έπειτα το 2019 σημείωσε πτώση στο 1,81% και το έτος της πανδημίας ο δείκτης σημείωσε την ανώτατη τιμή η οποία είναι 2,56% δηλαδή για κάθε 100 Ευρώ πωλήσεις η εταιρία είχε καθαρό κέρδος 2,56 Ευρώ. Τα κέρδη προ φόρων και τόκων μειώθηκαν από το 2018 στο 2019 κατά 8% για αυτό υπήρξε και η μείωση του δείκτη ενώ από το 2019 στο 2020, το έτος της πανδημίας, σημείωσαν αύξηση κατά 50% με αποτέλεσμα να υπάρξει και βελτίωση στον δείκτη. Ο λόγος που δείκτης δεν αυξάνεται παρόλο που οι πωλήσεις αυξήθηκαν είναι ο εξής: ο κλάδος χαρακτηρίζεται από υψηλό κόστος πωληθέντων όπως είδαμε και παραπάνω (με αποτέλεσμα να έχουμε μικρό μικτό περιθώριο κέρδους άρα και μικρότερο καθαρό) και επίσης από υψηλά έξοδα διάθεσης, πιο συγκεκριμένα τα έξοδα διάθεσης εκφρασμένα ως ποσοστό προς τις πωλήσεις καταλαμβάνουν το 21%.

4.2.3 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους Γαλαξίας

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ		ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2020	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2019	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2018
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους=EBIT/Πωλήσεις		5,46%	2,76%	2,70%

Πίνακας 4.2.3 ΚΠΚ Γαλαξίας

Το 2018 εμφανίζεται η μικρότερη τιμή του δείκτη η οποία είναι 2,70% και έπειτα το 2019 σημειώνεται μία μικρή αύξηση 0,6% η καλύτερη τιμή του δείκτη όμως εμφανίζεται το 2020 όπου υπάρχει μεγάλη αύξηση στο 5,46%. Πιο συγκεκριμένα για το 2020 κάθε 100 Ευρώ πωλήσεις η εταιρία είχε καθαρό κέρδος 5,46 Ευρώ. Η μεγάλη αυτή αύξηση οφείλεται στην αύξηση του κέρδους προ φόρων και τόκων το οποίο αυξήθηκε από το 2018 στο 2019 κατά 2% και από το 2019 στο 2020 κατά 124%. Βλέπουμε ότι ο δείκτης

είναι αρκετά υψηλότερος από τα παραπάνω 2 σούπερ μαρκετ και τα έξοδα διάθεσης ως ποσοστό των πωλήσεων είναι 21%, πράγμα που σημαίνει πως η επιχείρηση μπορεί να πουλά τα προϊόντα της σε υψηλότερες τιμές πώλησης από τα υπόλοιπα σούπερ μαρκετ, κάτι το οποίο μπορεί να μην είναι απαραίτητα θετικό καθώς σε βάθος χρόνου ίσως χάσει την προτίμηση των καταναλωτών.

4.2.4 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους Σκλαβενίτης

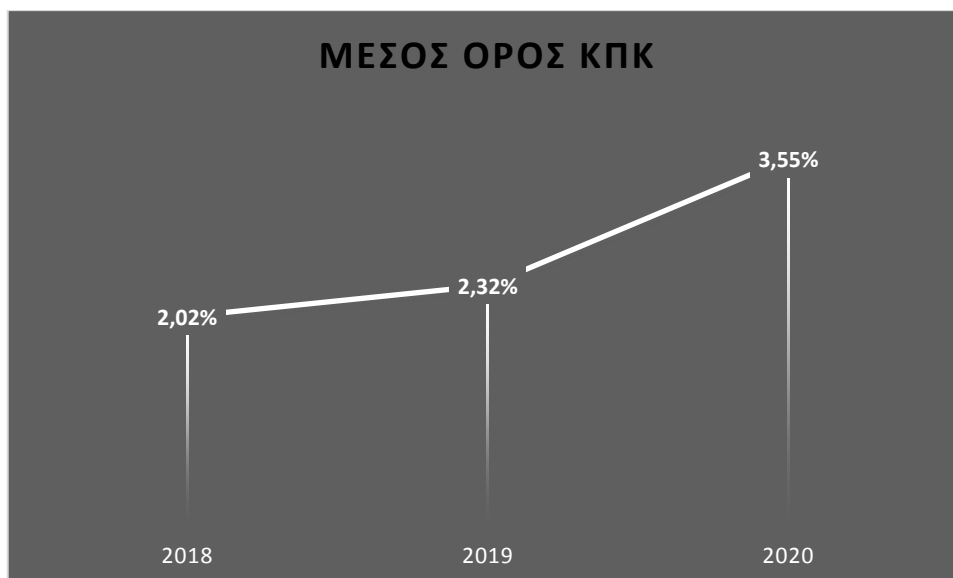
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2020	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2019	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2018
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους=EBIT/Πωλήσεις	3,69%	2,20%	-0,71%

Πίνακας 4.2.4 ΚΠΚ Σκλαβενίτης

Για τον Σκλαβενίτη το 2018 ο δείκτης είναι -0,71% και αυτό γιατί είχε ζημία προ φόρων και τόκων έπειτα το 2019 υπάρχει θετική μεταβολή στο 2,20% και το 2020 εκ νέου σημαντική αύξηση στο 3,69%, δηλαδή για κάθε 100 Ευρώ πωλήσεις υπάρχει κέρδος 3,69 Ευρώ. Ο δείκτης αυξάνεται καθώς τα κέρδη προ φόρων τόκων σημείωσαν ραγδαία αύξηση, πιο συγκεκριμένα από το 2018 στο 2019 αυξήθηκαν κατά 445% και από το 2019 στο 2020 εκ νέου αύξηση 101%, είναι φανερό πως η εταιρία αρχίζει να λειτουργεί αποδοτικά, και οι επενδύσεις της να αποδίδουν καθώς το 2020 όπου η πανδημία συνέβαλλε ήταν η πρώτη χρονιά που σημειώθηκε και καθαρό κέρδος μετά φόρων.

4.2.5 Μέσος Όρος Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους

Όπως και παραπάνω δημιουργήθηκε ένα διάγραμμα στο Microsoft Excel για να υπάρχει καλύτερη απεικόνιση στις μεταβολές του καθαρού περιθωρίου κέρδους.

Βλέπουμε ότι το 2018 ο δείκτης για τα σούπερ μαρκετ έχει την χαμηλότερη τιμή του, έπειτα το 2019 υπάρχει μία μικρή αύξηση αλλά το 2020 το έτος της πανδημίας ο δείκτης σημειώνει την καλύτερη τιμή του που είναι 3,55%. Είναι φανερό λοιπόν και από το μέσο όρο ότι ο κλάδος δεν μπορεί να έχει υψηλό καθαρό περιθώριο κέρδους και αυτό γιατί δε μπορεί να έχει υψηλό μικτό περιθώριο καθώς δε μπορεί να πουλάει τα προϊόντα πολύ υψηλότερα από τις τιμές που τα αγοράζει, παρόλα αυτά κατά την διάρκεια της πανδημίας φαίνεται ότι αύξησαν λίγο τις τιμές τους ώστε να επωφεληθούν καθώς ήταν από τις λίγες επιχειρήσεις που έμειναν ανοιχτές δίχως να πληχθούν από την πανδημία.

4.3 Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων ROE

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων μετρά την αποτελεσματικότητα, με την οποία τα ίδια κεφάλαια απασχολούνται μέσα στην επιχείρηση. Οι υψηλές τιμές του είναι, γενικά, επιθυμητές από τη διοίκηση, τους μετόχους, τους υπονήφιους επενδυτές, τους δανειστές, τους εργαζόμενους και άλλους που συμμετέχουν με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο στο κύκλωμα λειτουργίας της επιχείρησης (Γεωργόπουλος, 2014). Για τον υπολογισμό του δείκτη στον αριθμητή χρησιμοποιήσα τα καθαρά κέρδη μετά φόρων και στον παρονομαστή το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων.

4.3.1 Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων Μασούτης

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2020	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2019	ΜΑΣΟΥΤΗΣ 2018
ROE(Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων)=Καθαρά Κέρδη/Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	10%	8%	13%

Πίνακας 4.3.1 ROE Μασούτης

Η καλύτερη τιμή του δείκτη σημειώνεται το 2018 η οποία είναι 13% έπειτα το 2019 ο δείκτης μειώνεται στο 8% και τέλος το έτος της πανδημίας αυξάνεται κατά 2% στο 10%. Η τιμή του 2020 δείχνει ότι κάθε 100 Ευρώ ίδιο κεφάλαιο παράγει κέρδος 10 Ευρώ. Από το 2019 στο 2020 τα ίδια κεφάλαια σημείωσαν αύξηση κατά 2,8% ενώ τα κέρδη μετά φόρων αυξήθηκαν κατά 20% λόγω της πανδημίας για αυτό υπάρχει και η αύξηση του δείκτη, απ' το 2018 στο 2019 τα κέρδη μετά φόρων μειώθηκαν κατά 39% και τα ίδια κεφάλαια μειώθηκαν επίσης με μικρότερο ρυθμό κατά 7,2% αυτός είναι και ο λόγος που βλέπουμε την μείωση στον δείκτη.

4.3.2 Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων MyMarket

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	MyMarket 2020	MyMarket 2019	MyMarket 2018
ROE(Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων)=Καθαρά Κέρδη/Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	15%	8%	8%

Πίνακας 4.3.2 ROE MyMarket

Παρατηρούμε πως ο δείκτης για το MyMarket παραμένει στο 8% για το 2018 και το 2019, το έτος της πανδημίας παρόλα αυτά παρατηρείται μεγάλη αύξηση στο 15%, η τιμή αυτή μας δείχνει πως κάθε 100 Ευρώ ίδιο κεφάλαιο αντιστοιχεί σε 15 Ευρώ καθαρό κέρδος. Η αύξηση της τιμής του δείκτη οφείλεται στο ότι τα κέρδη της εταιρίας σημείωσαν αύξηση κατά 132% ενώ τα ίδια κεφάλαια αυξήθηκαν με μικρότερο ρυθμό κατά 20,5%, παρατηρούμε λοιπόν ότι το 2020 ήταν ένα καλό έτος για την εταιρία καθώς κατάφερε να αυξήσει τον δείκτη κατά 7% σε σχέση με το προηγούμενο έτος και το κατάφερε κυρίως με την μεγάλη αύξηση στα κέρδη της. Επίσης άξιο αναφοράς είναι ότι ο δείκτης αυξήθηκε λόγω αύξησης του καθαρού περιθωρίου κέρδους από 0,75% το 2019 σε 1,65% το 2020 και λόγω αύξησης της ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού από 1,49 σε 1,59, ενώ παράλληλα η χρηματοοικονομική μόχλευση μειώθηκε από 6,81 το 2019 σε 5,62 το 2020.

4.3.3 Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων Γαλαξίας

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2020	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2019	ΓΑΛΑΞΙΑΣ 2018
ROE(Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων)=Καθαρά Κέρδη/Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	11%	6%	5%

Πίνακας 4.3.3 ROE Γαλαξίας

Ο Γαλαξίας το 2018 έχει ROE 5%, στην συνέχεια το 2019 βλέπουμε αύξηση του δείκτη στο 6% και τέλος το έτος της πανδημίας παρουσιάζεται αύξηση κατά 5% και η τιμή του δείκτη βρίσκεται στο 11%. Για κάθε 100 Ευρώ ίδιο κεφάλαιο υπάρχει καθαρό κέρδος 11 Ευρώ, πιο συγκεκριμένα η αύξηση του δείκτη το 2020 οφείλεται στην μεταβολή των καθαρών κερδών από το 2019 στο 2020 κατά 123% ενώ τα ίδια κεφάλαια αυξήθηκαν με μικρότερο ρυθμό κατά 10,2%. Η ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού αυξήθηκε από 1,52 το 2019 σε 1,57 το 2020, επίσης το καθαρό περιθώριο κέρδους το 2019 ήταν 2,13% ενώ το 2020 4,18%, η μόχλευση μειώθηκε ελάχιστα από 1,75 σε 1,74 άρα γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι η αύξηση του ROE οφείλεται στην σημαντική αύξηση του καθαρού περιθωρίου και στην μικρή αύξηση της κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού και όχι στην υψηλή μόχλευση.

4.3.4 Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων Σκλαβενίτης

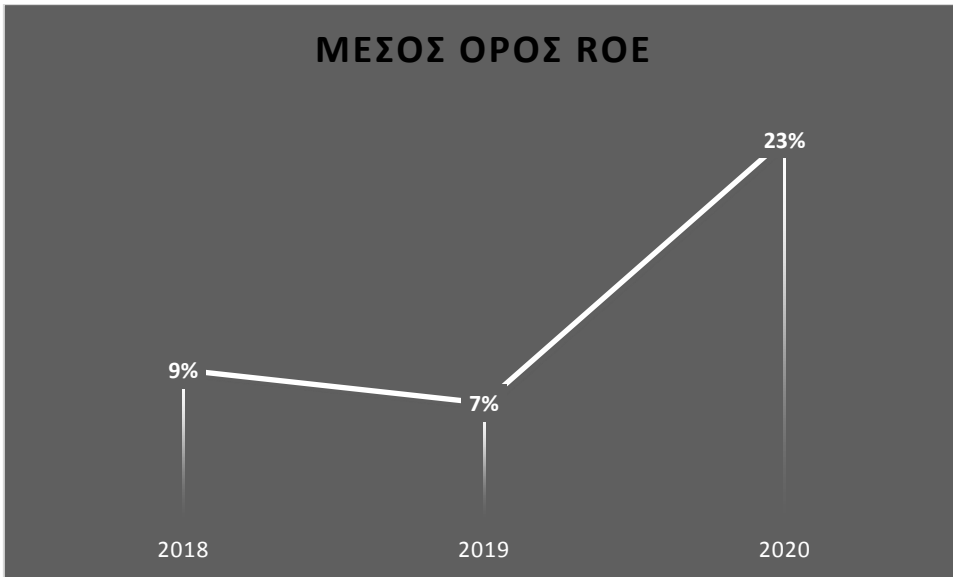
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2020	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2019	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ 2018
<i>ROE(Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων)=Καθαρά Κέρδη/Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων</i>	55%	-	-

Πίνακας 4.3.4 ROE Σκλαβενίτης

Ο Σκλαβενίτης το 2018 και το 2019 δεν είχε καθαρά κέρδη οπότε ο υπολογισμός του δείκτη έδινε αρνητικό αποτέλεσμα και για αυτό δε θα είχε νόημα να υπάρχει στον παραπάνω πίνακα, παρόλα αυτά βλέπουμε πως η εταιρία το 2020 κατάφερε να σημειώσει κέρδος μετά φόρων για 1^η φορά οπότε και ο δείκτης υπολογίστηκε. Για κάθε 100 Ευρώ ίδιο κεφάλαιο υπάρχει καθαρό κέρδος 55 Ευρώ. Από την εφαρμογή της εξίσωσης Du Pont βλέπουμε πως το 2019 η κυκλοφοριακή ταχύτητα ενεργητικού βρισκόταν στο 0,93 ενώ το 2020 στο 1,07 ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους το 2019 ήταν αρνητικός ενώ το 2020 η τιμή που σημείωσε ήταν 1,93% , τέλος η μόχλευση το 2019 ήταν 51 ενώ το 2020 26,6 βλέπουμε λοιπόν πως η αύξηση του δείκτη οφείλεται στην θετική μεταβολή της ταχύτητας του ενεργητικού και του καθαρού περιθωρίου και στην μείωση της μόχλευσης.

4.3.5 Μέσος Όρος Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

Για να υπάρξει μία πιο καθαρή εικόνα ως προς την μεταβολή του δείκτη, και πως αυτός επηρεάστηκε από την πανδημία δημιουργήθηκε το παρακάτω διάγραμμα στο Microsoft Excel.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι ο δείκτης το 2019 σημειώνει την κατώτατη τιμή του, αλλά η πανδημία άλλαξε τα δεδομένα και έφερε αύξηση στην τιμή του σημαντικού αυτού δείκτη. Τον μέσο όρο του 2020 τον αυξάνει σημαντικά ο Σκλαβενίτης καθώς είχε ROE 55% αν δεν υπολογιζόταν σε αυτό το διάγραμμα τότε το 2020 θα είχαμε μία τιμή 12%, σε κάθε περίπτωση όμως ο δείκτης σημείωσε σημαντική αύξηση και αυτό το κατάφερε καθώς τα καθαρά κέρδη σημείωσαν μεγάλη αύξηση και για τις 4 εταιρίες. Επιπλέον είναι αρκετά σημαντικό να αναφέρουμε ότι η αύξηση αυτή του δείκτη δεν οφείλεται σε επιθετικό δανεισμό των παραπάνω εταιριών καθώς το καθαρό περιθώριο κέρδους αυξήθηκε από 0,87% το 2019 σε 2,22% το 2020 επίσης η ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού αυξήθηκε από 1,31 σε 1,39 και τέλος η μόχλευση σημείωσε πτώση από 16,52 σε 10,15, βλέπουμε δηλαδή και εδώ πως η αύξηση οφείλεται κυρίως στην άνοδο των κερδών.

5. Συμπεράσματα

Το 2020 ήταν μια χρονιά αλλόκοτη για όλο τον πλανήτη η πανδημία έπληξε σημαντικά αρκετούς κλάδους (π.χ. κλάδος μεταφορών) αλλά ταυτόχρονα ευνόησε και αρκετούς (π.χ. τεχνολογικός κλάδος), ανάγκασε τις περισσότερες χώρες του πλανήτη να λάβουν σημαντικά μέτρα ώστε να διακόψουν την πορεία της πανδημίας. Ένα μέτρο που πάρθηκε σχεδόν σε όλες τις χώρες ήταν το lockdown κάτι το οποίο ποτέ ξανά δεν είχε συμβεί στην σύγχρονη ιστορία, πολλές επιχειρήσεις κατά την διάρκεια της πανδημίας είτε παρέμειναν κλειστές, είτε υπολειτουργούσαν, κάτι τέτοιο όμως δε συνέβη με τα super market τα οποία δεν ήταν εφικτό να σταματήσουν την λειτουργία τους για ευνόητους λόγους.

Η κυβέρνηση ανακοίνωσε τα νέα μέτρα μέσω διαγγέλματος, τα μέτρα που ανακοινώθηκαν είχαν ως αποτέλεσμα να επικρατήσει ένα κλίμα πανικού ανάμεσα στους πολίτες καθώς αυτό που βίωναν ήταν κάτι εντελώς πρωτόγνωρο, αυτό το κύμα πανικού ήταν και ο πρώτος λόγος που τα super market ευνοήθηκαν καθώς δημιουργήθηκαν μεγάλες ουρές στα ταμεία για να αγοραστούν είδη πρώτης ανάγκης με αποτέλεσμα να αυξηθούν και οι πωλήσεις. Με όλα τα καταστήματα κλειστά οι καταναλωτές αναγκάστηκαν να στραφούν στα super market για να αγοράσουν καταναλωτικά αγαθά που προ πανδημίας τα είχαν στην διάθεση τους από την εστίαση όπως για παράδειγμα το αλκοόλ και ο καφές, επίσης είδη υγιεινής όπως αντισηπτικά, σαπούνια και χαρτιά είχαν εξαντληθεί από τα ράφια από τις πρώτες κιόλας μέρες. Συγκεκριμένα σύμφωνα με μελέτη της IRI η οποία συγκρίνει τις πωλήσεις των συσκευασμένων καταναλωτικών αγαθών μεταξύ 15/3/2020 (13/3/2020 ανακοινώθηκε το πανελλαδικό lockdown) και 15/3/2019 (προ πανδημίας) τα αγαθά που σημείωσαν κατακόρυφη αύξηση στις πωλήσεις ήταν τα εξής:

- Υγρά μαντηλάκια (518,3% αύξηση σε σχέση με 15/3/2019)
- Φαρμακευτική Αλκοόλη (457% αύξηση σε σχέση με 15/3/2019)
- Συμπληρώματα Διατροφής (398,6% αύξηση σε σχέση με 15/3/2019)
- Σαπούνι Χεριών (279,7% αύξηση σε σχέση με 15/3/2019)

Αυτά ήταν κάποια από τα κορυφαία σε πωλήσεις αγαθά σημαντική αύξηση σε σχέση με την αντίστοιχη εβδομάδα του 2019 σημείωσαν επίσης τα ζυμαρικά (αύξηση 141,2%), το ρύζι (146,7%) το γάλα μακράς διάρκειας (126,4%) είναι φανερό λοιπόν απ' αυτή την μελέτη ότι οι πολίτες προχώρησαν σε αγορές πανικού με σκοπό να προστατευθούν από την πανδημία, κάτι το οποίο είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθούν οι πωλήσεις των super market σε είδη υγιεινής και τρόφιμα. Το 2^ο lockdown ανακοινώθηκε στις 5/11/2020 όπου πλέον υπήρχαν περισσότερες πληροφορίες για τον ιό και ο πανικός πλέον δεν υπήρχε σε τόσο μεγάλο βαθμό από τους πολίτες η μελέτη της IRI αυτή την φορά συγκρίνει τις πωλήσεις της εβδομάδας που τελείωσε 8/11/2020 με τις πωλήσεις της αντίστοιχης εβδομάδας το 2019, οι πωλήσεις σε φαγητό αυξήθηκαν κατά 34%, σε είδη υγιεινής κατά 39,4% και στα οικιακά είδη κατά 43.7%.

Είδαμε ποια αγαθά σημείωσαν αύξηση και πωλήθηκαν σε μεγάλο βαθμό κατά την διάρκεια της πανδημίας, στον παρακάτω πίνακα θα δούμε πως επηρεάστηκαν οι πωλήσεις από τα 4 super market της μελέτης.

	ΠΩΛΗΣΕΙΣ				
	2020	Μεταβολή	2019	Μεταβολή	2018
ΜΑΣΟΥΤΗΣ	882.466.000,00	6%	829.817.000,00	8%	770.349.000,00
MyMarket	1.335.242.670,36	6%	1.259.646.454,29	6%	1.190.626.026,53
Γαλαξίας	511.538.976,61	14%	450.131.847,46	0,04%	449.969.814,79
Σκλαβενίτης	3.150.239.000,00	20%	2.632.586.000,00	11%	2.370.789.000,00
Σύνολο	5.879.486.646,97	14%	5.172.181.301,75	8%	4.781.733.841,32

Οι πωλήσεις λοιπόν για τον Μασούτη αυξήθηκαν κατά 6%, το ίδιο ισχύει και για το MyMarket, σημαντική αύξηση σημείωσαν οι πωλήσεις του Γαλαξία κατά 14% όπως και του Σκλαβενίτη κατά 20%, σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι ο Σκλαβενίτης στα καταστήματά του είχε και είδη bazaar (ένδυση, υπόδηση, είδη σπιτιού, εποχικά και ηλεκτρικά είδη, παιχνίδια, είδη βιβλιοχαρτοπωλείου κ.λπ.) τα οποία πούλαγε σε καταναλωτές κάτι που σίγουρα ευνόησε την εταιρία καθώς αντίστοιχα καταστήματα που εμπορευόταν αυτά τα αγαθά δε λειτουργούσαν, βέβαια κατά την διάρκεια του 2^{ου} lockdown απαγορεύτηκε η πώληση τους. Συνολικά λοιπόν και τα 4 super market ευνοήθηκαν από την πανδημία καθώς όπως βλέπουμε κατάφεραν να αυξήσουν τις πωλήσεις τους κατά 14% ενώ τον προηγούμενο χρόνο η αύξηση ήταν μικρότερη της τάξεως του 8%.

Παραπάνω είδαμε την αύξηση που σημειώθηκε στις πωλήσεις, το ίδιο θα γίνει και με τα κέρδη καθώς στον παρακάτω πίνακα θα δούμε τα κέρδη που σημειώθηκαν από τα 4 super market.

	Κέρδη				
	2020	Μεταβολή	2019	Μεταβολή	2018
ΜΑΣΟΥΤΗΣ	9.925.000,00	20%	8.263.000,00	-39%	13.641.000,00
MyMarket	22.009.432,00	132%	9.501.009,00	0,5%	9.458.166,00
Γαλαξίας	21.386.466,00	123%	9.583.661,00	9%	8.810.170,00
Σκλαβενίτης	60.954.000,00	667%	- 10.744.000,00		- 40.590.000,00
Σύνολο	114.274.898,00	318%	27.347.670,00	-14%	31.909.336,00

Στον πίνακα υπάρχουν τα κέρδη μετά φόρων που σημειώθηκαν για κάθε σούπερ μαρκετ για τα έτη 2018-2019-2020. Ξεκινώντας από τον Μασούτη παρατηρούμε ότι από το 2018 στο 2019 τα κέρδη μειώθηκαν κατά 39% όμως η πανδημία φαίνεται ότι βοήθησε την εταιρία να ανακάμψει το 2020 καθώς τα κέρδη ήταν 20% αυξημένα σε σχέση με αυτά του 2019. Το MyMarket από το 2018 στο 2019 σημείωσε μία μικρή αύξηση στα κέρδη του

κατά 0,5% η μεγάλη αύξηση ήρθε το 2020 όταν και η εταιρία κατάφερε να αυξήσει τα κέρδη της κατά 132% μία πολύ σημαντική αύξηση κατά την άποψη μου. Ο Γαλαξίας προ πανδημίας όπως βλέπουμε είχε αυξημένη κερδοφορία καθώς από το 2018 στο 2019 τα κέρδη του είχαν άνοδο 9%, η πανδημία βοήθησε στο να συνεχίσει την ανοδική κερδοφορία του καθώς από το 2019 στο 2020 σημείωσε σημαντική αύξηση 123%. Ο Σκλαβενίτης το 2018 αλλά και το 2019 είχε ζημιά μετά φόρων, παρόλα αυτά βλέπουμε ότι το 2020 κατάφερε να σημειώσει κέρδος 60.954.000€ και παρατηρώντας λίγο πιο προσεκτικά καταλαβαίνουμε ότι τα κέρδη του 2020 είναι αρκετά για να καλύψουν τις ζημιές του 2018 και του 2019 αφήνοντας και πλεόνασμα. Συνολικά λοιπόν και για τα 4 σούπερ μαρκετ παρατηρείται μείωση 14% στα κέρδη το 2019, το 2020 όμως τα συνολικά κέρδη τους αυξήθηκαν κατά 318% μια μεταβολή που στην ουσία μας φανερώνει ότι οι συνθήκες για τον κλάδο ήταν αρκετά ευνοϊκές.

Τέλος είναι σημαντικό να αναφέρουμε πως και για τα 4 σούπερ μαρκετ είδαμε αυξήσεις στους αριθμοδείκτες ρευστότητας, δραστηριότητας και αποδοτικότητας, επιπλέον οι πωλήσεις σημείωσαν σημαντική αύξηση κατά 14% και τα κέρδη όπως είδαμε και παραπάνω αυξήθηκαν κατά 318% με τον μεγάλο κερδισμένο να είναι ο Σκλαβενίτης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Ελληνική

1. Γεωργόπουλος, Α. (2014), <<ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων>>, Εκδόσεις Ε. Μπένου, Αθήνα
2. Harrison, W. Horngren, C. Thomas, C. (2015) <<Χρηματοοικονομική Λογιστική>>, Εκδόσεις Πασχαλίδης, Αθήνα.
3. Αποστόλου, Α., 2015. Ανάλυση Λογιστικών-Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα:Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/3760>

Freeman, R., Ohlson, J., Penman, S., (1982) "Book rate of return and the prediction of Earning changes" Journal of Accounting research.

Gombola, M., Ketz, E., (1983) "Financial Ratio Patterns in Retail and Manufacturing Organizations", Financial Management

Ohlson, J., (1995) "Earnings, Book Values and Dividends in Security Valuation", Contemporary Accounting Research.

Stickney, C., Brown, P., (1999) "Financial Reporting and statement analysis" 4th ed. New York: Harcourt, Brace & Co.

Caniato, F., Gelsomino, L. M., Perego, A., & Ronchi, S. (2016). Does finance solve the supply chain financing problem?. *Supply Chain Management: An International Journal*, 21(5), 534-549

Jia, F., Blome, C., Sun, H., Yang, Y., & Zhi, B. (2019). Towards an integrated conceptual framework of supply chain finance: An information processing perspective. *International Journal of Production Economics*.

B. Ιστοσελίδες

1. <https://selfservice.gr/>
2. <https://www.iriworldwide.com/gr-gr/insights/publications/coronavirus>
3. <https://www.masoutis.gr/>
4. <https://www.sklavenitis.gr/>
5. <https://www.mymarket.gr/el-GR/home>
6. <https://5ae.gr/>
7. <https://www.lawspot.gr/nomikes-plirofories/nomothesia/nomos-4308-2014>

Παράρτημα

Ισολογισμοί Super
Market 18-19-20.xls»